

22. gada-gabjums.

Maltsa ar pefektifchann
par pasti:

par gadu 1 rub. 60 kip.
pusgadu 85

Maltsa bes pefektifchann
nas Riga:

par gadu 1 rub. — kip.
pusgadu 55
3 mehafchi 30

Mahj. w. teel isdohs fest-
veenahm no p. 10 fahloht

Maltsa
par flindinashanu:
par veenahs flejus īmaltu
rakku (Petit)- rindu, jeb
to meetu, to loppa rinda
cenem, maltsa 10 kip.

Redalzija un ekspedizijs
Riga,

Eriks Plates hilfch- un
grahmatu - drukatavā pēc
Pehtera basnīas.

Mahjas weesīs.

Ernst Plates, Mahjas weesa ihpaſchneels nu apgahtatajs.

Mahjas weesīs knahi ween reis pa nedetu.

Nº 51.

Sestdeena 17. Dezember.

1877.

Mahdītājs.

Jamalahs finas. Telegraſa finas.
Gelfgjemes finas No Rigač. wehletaju ſapulze. Keisara Mieſtan-
dero I. ſwehli. No Maſpils: mahjūta ja eewefchana. No Gaujens: dach-
wanas preefch kara-eewainoteem. No Widemes: neprahfiga aapefchanchahs
ar ſchaujameem rihtkeem. No Tulas: nelaimigs algadijums. No Keižinie-
wāz: nederigs chdamais. No Deras: Plewnas uſwarefchanas ſwehifchana.
Kara-finās.

Uhrjemes finas. No Londones: ahriga politika. No Franzijas: el-
ſchiga politika. No Serbijas: paſludinajums.

Uthbfifchanahs jeb aufſinachana u. t. pr.
Plelikumā. Laupitaju aufſelne. Goħdigia atreebſchanahs. Graudi un ſedi.

Jamalahs finas.

No Peterburgas. Kā „Wald. Wehſtneſi“ laſam, tad muhſu
angſtais Rungs un Keiſars general-adjutantam Eduardam Tod-
lebenam par wina nöpelneem pēc Plewnas aplenkſchanas iſ-
fazijis Wifangstako pateizibū un winu pagohdinajis ar ſwehta
Jura II. klates gohda-fihmi.

No Greekijas. Jaw gađeem Turzijas Greeki gaida uſ
to brihdi, kur wiſi waretu no Turzijas atſwabinatess un ar
Greekiju ſaweenotees. Tas brihdis tagad rāhdahs buht at-
nahjis. Greeki falās (Turku falas, kur Greeki dīſhw) Greeki ſazehluſchees uſ nemereem un gandrihs wiſur iſ wal-
dibas weetahm Turkus padſinuſchi. Greekija ari ſtipri ri-
kojotees uſ karu. Turpmak wareſim plafchakas finas paſneegt.

No kara-lanka Ķiropā. Lai Turkli ar ſaweeem kara-kugeem
newaretu pehz waijadibas un patiſchanas ſawus kara-pulkus
wadaht, tad muhſu kara-kugi ſtahjuſchees pēc darba un Tur-
keem jaw weenu damſkugi ar ſaldateem ainehmufchi, kā to
„telegraſa-finās“ peeminejam.

Kad Serbija karu pret Turziju uſnehma, tad muhſu ar-
mijas wiſkomandeeris leefsirſts Nikolais aiflaids Serbijas
firſtam Milanam pa telegraſu laimes wehlefchani uſfahktam
kara-darbam. — Pa to ſtarpu Serbijas kara-pulkli naigi pēc
darba fehrufchees. Leſchanins ar ſawu kara-ſpehku ir Mi-
ſchu ſtipri aplenziſ. Belomarkowitschs ar ſawu kara-ſpehku
dewahs uſ Al-Balanku. Tur nonahjis wiſch uſbruka Al-
Balankai un to uſwahreja, kad 8 ſtundas bija ſhiwi kahwu-
ſchees. Dauds kara-mantas un prowiantes kā ari 3 leelga-
balus Serbi eeguwa. Ari Turkli tika ſawangoti, bet zik, tas
wehl naw ſinams. Horwatowitsch ar ſaweeem kara-ſpehleem
finaschi dohdahs uſ preefchhu un Serbu ahtra eefchana uſ
preefchhu pērahda, kā Turkli neſpehj winus pēc tam kaweh,
ihpaſchi deenwidus puſē no Serbijas. Atnahkuſhas finas,
kā Turkli Sofijas pilſfehtu aſtahjuſchi. Kad nu, kā pare-

dsams, Serbi nekahdu kawefchani un pretoſchanchahs no Turku
puſes ne-atradihš, uſ Sofiju dohdamees, tad now jaſchau-
bahs, kā Serbi ari Sofiju brihsumā ſawā rohla dabuhs.

No Konſtantinopelis. Kā no tureenās teek ſiohts, tad
ſultans wehlejees ihpaſchu meeru ar Kreewijs nosleht pēc tam
brihwu braukſchanu zaur Turzijas juhras ſchaurumeem; bet
Anglijas weetneeks Laijards winu peerunajis, lai to nedaroht.

— Schē klah ſeeleekam ari to ſinu, kā Anglija nodohma-
juſe Egipci par drohſchibi nemt kihlam. Austria taħa doh-
mas iſfazijuſe, kā Anglija nemt Egipci kihlam, tad wina
(prohti Austria) ari kahvu Turzijas ſemes-gabolu nem-
ſchoht kihlam.

Telegraſa finas.

No Peterburgas tai 14. Dezemberi. Uſ Konſtantinopeli
aiſwesi ſeſchi ſawangoti eewainotu Kreewu wiſsneeki un wi-
neem tur nomeſchanahs eerahbita — Tai 10. Dezemberi Ru-
meneſchi bes zihniſchanahs eenehma Agrarpalanku (deenwidus
puſē no Widinas pēc Donawas). Tai 11. Dezemberi weena
ulahnu diwiſija fastapa Turkus, kas prowianti weda un teem
atnehma 400 leellohpus un 600 aitas. 26 Turki krita, 18
tika ſawangoti un tohs zitus muhfeji djenaja lihds Ajasla-
rai. — No Orkanijs teek ſiohts, kā tur ſtipri fals, jo
ſelſtoht lihds 20 grahdeem. Turku wangineeki ir iſſuhlti.
Pawifam winu bija 44,000, ja tohs wangibā miruſchohs
lihds neſkaita. Plewnā palika 3000 ſlumi un eewainoto
Turku atpakaſ.

No Peterburgas tai 15. Dezemberi. Tai 9. Dezemberi
weena Marinpoles huſaru regimenter eſkadrone (rohte), kas uſ
Belgradſchiku dewahs, ir ar Serbeem ſaweenojuſchees. Tai
10. Dezemberi Grodnas huſari un Charkowas ulahni no Ber-
lowazes dewuſchees uſ Pirotu. — Serbijas armija ir tā ee-
dalita: Marowas kara-ſpehks ſem Leſchanina wiſwadiſchanas
aplenz Niſchu, Timolas kara-ſpehks ſem Horwatowitscha wiſ-
wadiſchanas aplenz Pirotu, Schumadijas kara-ſpehks ſem Be-
lomarkowitscha wiſwadiſchanas dohdahs uſ Al-Balanku. (Pahr
Al-Balankas eeneſchanu ſkatees to ſinu „no kara-lauka.“) —
Tai 14. Dezemberi damſkugis „Rosija“ ſawangoja Turku
triheſmaſtu damſkugi „Mersin“ ar teem tur buhdameem ſal-
dateem, wadoni un 11 wiſsneekem, pawifam 700 wiħru,
un aifveda kugi lihds ar ſawangoteem eenaidneeleem uſ Se-
wastopoles oħstu.

Gefüchsemes finns.

No Rīgas. Isgahjuschi svehldeenā bija Mīg. Latv. bee-
drības noma virna Latmēschu wehletoju sapulze. Bijā sa-
nahkutschi wairak neka 500 zīlweku. Sche klahi japeemīn,
ka gan kahda tresha dala no teem, kas preeksch sapulzes pree-
teizahs un gribēja bileti isnemt, bijā ja-akraida, tapehz ka wienu
wahrī wehletoju ruskōs nebija uskrenti, kaut gan mini tei-
zahs noma ihpaschneeli esam. Schi buhschana rahda, ka da-
schi nama ihpaschneeli waj nu ūwas nodohschanas now kahrt-
tigi eemakfajuschi, jeb zaur kahdu pahrskatishchanohs is wehle-
toju russeem. issaissi — Sapulze tika atklahta pulksien 3.
Par sapulzes preekschneeku tika erzelts adiwlakts R. Kalmīna
lungi un par rokstu wedēju adiwlakts J. Sakkis lungi.

Keisara Aleksandera ſwehtli Rigā. Viſā plafchā Kreewu walſti fwehtija Keisara Aleksandera I. ſimtu gadu oſimcha- naſas deenu. Ari R. Latv. beedriba ſcho eewehrojamu deenu gohdam ſwineja, ſawu namu fwehtku uſwalkā tehpufe. Swi- neschama notika diwi dalas. Pierma daļa bija deenā, beedri- bas leelaja sahlē, tas uſ ſcheem fwehtleem bija ar latohgeem un karohdſtreem jauki gresnojuſehs. Uſ ſklatuves ſapulgeju- ſchees fwehtku weesi eerandſſia ſtarp lohsberu (ſlawru) un zilu lohku ſakumeem ne-aismirstama Keisara Aleksandera I. tehlu (ſizirſtu bildi). R. Thomſona tungs garakā runa iſſkaidroja ſchihs deenas noſihmejumu, fwehtku weefiem Keisara Alekſan- dera I. oſihwes gahjumu, wina waldischanas nopolnus un ſlaiwenohs dārbus preekſchā zeldams.

Swehtku ohtra dala bija wakarā un fahfahs ar kohpu-maltiti pulssten dewindōs. Tee swehtku weesi, kas pee kohpu-maltites neachma dalibu, ka ari feewefchi, bija sahles galrijā sapulgejutchees, no kureenas klausijahs us musihēi un jauku dseedajā muhsu beedribas daitas dseebatajas sem fatoc wadona weiklas wadishanas! Pee kohpu-maltites, sā tas jaw mehds notilt, tapa daschadas wefelibas usdertas, gan no-peetnas, gan johgigas runas turetas. Ibhstā swehtku gorā ti-kai jauntriba un libgsmiba bija pee weezem manama, flundas pagahja nemanohit un pušnalks jaw fen bija pagahjuče, ee-lam weesi fchelihrabs — Buhtu dandis wairak weefu bijuschi, ja schee swehtki nebuhlu darbu deenā (vitrindeenā) bijuschi.

No Mahlpils. Svehtdeenā tāt 4. Dezemberī tika no Rīgas aprīka prahwesta ūchejenes Latweefchu un Wahzu draudse eewests par draudses ganu bijuschais Baldones mahzitajs v. Hoffner kungs. Pee eeweschanas bij ari zeen. Jaunpils un Iekščiles mahzitajs un ūchejenes pehrindrā leelēkungs. Basnīza bij tā preebahsta ar laudim pilna. Lai Deews ustura jauno draudses mahzitaju wina jaunā darba laukā numis par ūchehtibu un labumu. Laiks metahs ariveenu aukstakls. Sneega it wehl gluschi mas, tā ka arubti nahtakls ar fleedebm braukt.

No Ganjenes. Jaw wairak mehnetschi pagahjuſchi, kamehr Kreewijs saldati eenaidneku ſemē zīnhahs, gribedami faueem apſveeſteem tizibas brahleem Turzijā brihwibū un gilwelū teeſibas iſkaroh̄t. Dauds, dauds oſinis ir jaw flazijusſchas gan Bulgarijsas, gan Maſ-Atſjas kalmus un klijumus, lai waretu ſcho ſwehtu mehřki panahſt. Doschs labs no duhſchigeem Kreewijs ſarohajeem jaw ſaldi duſs apakſch eenaidneka ſemes welenahm; bet dauds no wineemi gut ſlimmizēs ar geuh-tahni ſara-bruhzehm pebz aplohpſchanas un palihdsibas fauldamis

Ar preeku es waru siroht, ka Gaujenes un Aumeister-Balfmanes draudschu preefchneki, karo-geuhkumus un bresmas eewehrodami, ir puhejuschees un wehl publejabs mihlestibas dahwanas lafidami, lai waretu eewainoteem brahleem valihdsbu sinegt, lai waretu daschait atrailnatei un dascham bahrinam paschu draudsas, kam karfch apgahdneekus buhtu atrahwis un zaur to truhkumu zefiu, azoras no ozim noschahweht. Preefch schahda mehrka vanahlschanas rika jaw Oktobera mehnisi it ihpascha komiteja eezelta apalsch Dr. Hesse un Gaujenes draudsas mahzitaja F. von Raisson fungu wadischanas. Schi komiteja, no freeineem wadoneem un lohzelteem pastahwedama, ir ihfa laikā jo teizamus darbus pastrahdajuse, ko schē ihsumā grību usshmeht. Bispirms wina eetarifja weenu līstī preefch mihlestibas dahwanu lafischanas, kura latris, ko mihlestiba dīna, jowu wahrdū eerafkidsams ari preefshmeja, zīl winsch skaidrā nandā preekfōr scha teizama mehrka dahwa. Tahtaki wina nospreeda pec daschadu leetu islohsfchanas, jeb tā ziti jaka: pec „basara“ isriklofchanas, kertees. Par islohsfchanas deenu nolika 14. Novemberti. — Mineta deena atnahja. Jaw agri no rihta komitejas lohzelki, daschi skloholazi, pag. wezaki un draudsas vehrminderi falafijahs Gaujenes walts mahja, lai waretu pec nolikta islohsfchanas darba kertees. Kahdi 6 galdi bij trautein apkrauti ar daschadahm mantahm preefch islohsfchanas, pavismam 841 winnestis. Leelaka data no schahm jaukahm mantahm bij no Gaujenes un abahm nahburgu draudschu fundsehm isstrahdatas un dahwatas. Gohds un vateiziba t̄challahm strahdajahm, kas tik bogatigi mihlestibu fehjuſchā! Jo leelu pateizibu ir pelnijsfhas Gaujenes draudsas mahzitaja, von Raisson zeenigmahde un Dr. Hesse fundse, kas tā waditajas pec winnestu isstrahdaschanas un faktahfchanas jo ruhpigi strahdajuschas. Ap pulksien 10 jaw bij dauds iandis sapulzejuſchees, kam Gaujenes dr. zeenigs mahzitajs, tā komitejas preefchneeka weetneeks, it mihligōs wahredōs pec firbs līka, preefch kahda mehrka schis darbs teekoht darihts. Beidsoht winsch wehleja muhsu augstam Rungam un Reisaram laimigu zihniſchanohs pret krītigas tīzibas eenaidneeku un drihsumā uswahrefchanu, us ko wiſi, tā ar weenu balsi „urrah!“ rauvdami, atbildeja. Jaun-Rohses rugu puhtei ūpehleja tuhlin: Deews fargi Reisatu! Nu eefahlaħs islohsfchanu, kas ap pulksien 5 vebz pusd. tīka pabeigta. Komiteja ari bij ruhpejuſehs, preefch schahs deenas ehdeenus un dsehreenus apgahdadama, lai buhtu issalkuscheem un isslahpuscheem ko at-pirdsinatees. Zaur scha atleħza ar' daschs labi cubulis preefch labdariga mehrka, jo leelaka data ehdeenu un dsehreenu bij no dewigahm rohtahm un mihligahm firdim us scha deenu dahwati. Vebz pabeigtas islohsfchanas komitejas preefchneeks issazija wiſeem ūtſnigu pateizibu, kas pec scha darba weitschanahs palihdsjejuſchi un luħda, ar' us preefchhu palihdsibas ne-atraut, jo seemas aufstums mahzotees wirſi, zaur ko saldateem filts apgehrbs wajjadfigs. Wiſu masakħas dahwanas, gan zimdu, gan sekess — komiteja ar pateizibu preti nemſchoht. Jozere, ka fatra meitina schai mihligai usaizinaschani klausidama waj nu zimdu jeb sekū pahru no faww puhra isnaems un teħwsemes vuhrā eeliks!

Ko tad nu komiteja ir panahkuše zaur fawrem publineem? ta baschs prasīhs. To fchē ihjumā ushīmieschu, ko pats no komitejas vreelfschneela mutes ešmu dſteđejis. Pawišam biju-
fhas issdalitas 5128 lobhes. Katra matjajq 10 kap. Ta

тад па лохшем веен eenahkuschi pawifam 512 rubl. 80 kap.
Par eepirkteem winnestem, ла ари пар дрехи preefsch win-
nestu isstrahdoschanas isdohti 33 rubl. Altikums no islohs-
fchanas 479 rubl. 80 kap. Zaur mihlestibas dahwanu lijsi
skaidra nauđa lihds schim eshoft eenahkuschi 202 rubl. 3 kap.
No ehdeenu un dsehreenu pahrdohfchanas islohsfchanas deena
pawifam otlikuschi 146 rubl. 5 kap. Tad nu komiteja lihds
schim jaw ir eenehmusi 827 rubl. 88 kap. No schahs nau-
das jaw eshoft oisfuhtiti 500 rubl. fudr. karä-eewainoteem
par labu, par kuru foaremschanu nifchoht wehlaki awises is-
fludinahts. To pahrejo nauđu komiteja paglabafchoht preefsch
Gaujenes, Alumeister un Polfmanes draudschu atraiknehm un
bahrineem, kam zaur karu apgahdneeki buhlu atrauti un ta-
dehl gruhtumu zeestu. Zik tahdu buhfschoht, kam palihdsiba
waijaga, wehl ne-eshoft sinams.

Ja schahs komitejas panahkumus eevehrojam, tad teescham
mums jaleezina, ja wina ir weena mehnetscha laikä nezeretus
upurus salafisjufi un us tehwsemes altara nolikusi. Pateiziba
un gohds winas puhlineem! Pateiziba winas kreetneem wa-
doneem, ja ori schahs komitejas rossiu wedejam Kreuzmann
k., zaur luxa ne-apnikuschu strahdaschanu — it ihpaichi vee
ishohsefchanas — wiss tif teizami un brangi warejis isdoh-
tees. Gohds wifem, tas no tehwsemes un tuwaka mihlesti-
bas dsifti, fawu artawinxu un puhlians naiv taupijufchi, lai
waretu valihdeht, fam japatihds! D. B.

3. 33.

No Widsemes. Schis pateesigs atgabijums, kas preelsch
pahra mehnescheem pee mums notika, ir, mihlais „Mahjas
weesi“ gan to wehrt, ka winu faweeem tauteescheem pasino-
jam, ka lai ikveens to wehra nem, ka ar schaujameem ri-
keem tikai ar apdohmu jaapeetahs un newis ka nejehgu behr-
neem ar teem japhelejahs. Zik drijfs un nedohmajoht zilwels
us wisu muhschu war uelainigs topi, neeka deht, tikai fmee-
klus dsenoht, to ar schahm rindinahm veerahdischu. D. fain-
neeka funs newaredams truhkumu zeest, skrejja beeschi us tu-
weja N. mahjahm few poahliku foguht. Bes N. fainneeka
finaas jaw tam kahdu blohdru tauku un puskulata maijes no-
kohpis, tas raudsija ari ar jehlahm aitu ahdahm vahri reises
valarinias natureht. N. fainneeks, newaredams schahdu funa
pahedrohshibu istureht, pawehleja pujscham ar neitipru skroh-
schu schahweenu neluhgto weesi baidiht, newis funam galu
dariht — bet ar to nodohmu: lai eebaidihts wairs us N.
mahjahm neskreetu. Kad D. mahjas fainneeks un wina paa-
derigee redsejujschi funi mahjas arfreenom un eraudsjujschi
pee funa fahjas drusku asinis. — tad wisi raudajujschi par
funa fahpehm un behdajuschees, kur funs nu usturu nems,
bailigs valizie. Bet mineta fainneeka dehleem padohma ne-
truhkst; wini dohdahs us N. mahjahm un flepeni isklaujschina,
ka tam funam ir schauts, waj ar skrohtehm jeb sraem.
Sazihis teek, ka ar „sirneem.“ Mahjas pahrnakuschi ne-
tig, ka no sirneem asinis teek — jaunakais dehls Ichkabs
jaka: „Klauf, Adam, es tak gribu finaht, zik muhsu funam
ir fahpes; es awilkschu tehwa jauno laschoku un stahveschu
tur pee seftas, bet tu nem ar sirneem lahdetu plinti un man
schauj, tad no laschoka ihstent dabusim finaht, ar ko schauts
un zik tur fahpes.“ Labi, gauschi labs padohms! issauzahs
Adams, — leez tadehi laschoku us muguru ar wilnu us ahr-
pusi, jo tahds tu isskatifees ari gluschi ka muhsu funs —
willains. Teaters fahkabs. Adams laisch watam „knafch!“
— te ari Ichkabs brehz, — fahja tam tagad tahda pate

afnainia ſā pirmat funam. Tehws ſcho ne-apdohmibū re-
dsedams — ko wina dehli ſpehle, paket ſtrengu un dohd nu
Adamam pa muguru — kreetni pagohdinadams wina par
ſchahdu meiſterſki, teildams: „tu neleeti, mahzees ſchaut,
dohd labak funam ſireus, lai aykahet newasajahs!“ Tagad
bij ihſteni wiſeem jaraud un jaſafeen tafs wahlis, ko Abdam
ſehlabom bij eefſchahwis. Ehruma Nikus.

No Peterburgas. Isgahjusčā numurā ihsumā peeminejam, ta mužu augstais kungs un Keisars tai 10. Dezemberi na kata-lauta vahrbrauza mahjās Peterburgā. Tagad waram plāzhalas snaas pafneegt. No Peterburgas teek kahdai še-jeenas awisei pahrt augsta Keisara vahrbraukšanu tā sinohs. Pulksten 10 preekſch pusdeenas waijadseja dselšēzela brauzeenam, ar luzu augstais Keisars brauza, atnahkt bahnusi. Bah-nuhſis bija lepni un gresni ispuſchkohts. Bahnuſcha preefčā bija diwi rindas mastu uſtahditi, ar flagahm (karodſineem) un ſchiltehm iſgrefnoti. Cekſchpuſe bija plahns (grihda) ar tepikeem apļlahts, vee keenahm ſchiltes ar augsta Keisara wahrdi, kurahm lohsberu frohni bija apkahrt, puķu pinumi, flagas un ziti iſgrefnojumi. Ge-eefhanas weeta Keisara iſtabās bija ar ahſemes augteem iſpuſchkota, tā ka ta masam, jaukam dahsam lihdsinajahs. Keisara atbraukſhanu fagaidiha leelfirstena Trohnantineeze, leelfirsts Nikolais Nikolajewitschs (jaunalaiks) un Oldenburgas prinjis Pehters un ziti mužu angsta Keiſara nama lohzekti, tad ministeri, generaladjutanti, walſts pa-dohmes un ſenata lohzekti. Tee leelfirsti Pahwels Alekſandrowitschs un Konstantīns Nikolajewitschs kā ari Hesenes prin-zijs Alekſanders bija lihds Gatschinoi augstam Semes tehwam-preti braukſchi. No ſajitā ſtundā brauzeens, kur mužu aug-stam Keisaram lihds atbrauza leelfirsts Sergejs Alekſandro-witsch, ministeri Goritsjakovs, Adlerbergs un Mikutins, un ſirsts Suworows, rahmi vee bahnuſcha peebrauza. Gavilo-fcha urah-faukſhana augsto Keisaru, kad wiņš pa puķehm, ko klahtbuhdamahs dahmas pakaisīja, uz Keisarikahm iſtabahm gahja. Še augsto waldneelu apfweizinaja ūhliitee, kas no pilſfehtas un kauſmanu ūbeedribas bija ūhlti, un pafne-DSA Winaam uz ūlta blohdas fahl' un maiši. Še ūlta blohda bija ūlaisti iſſtrahdata, uz weenu puſi ir eegreesta walſtā ūlts-fihme, uz oħtru puſi tee wahrdi; „tai 10. Dezemberi 1877. gada.“ Paſchā wiðū tee wahrdi: „No Peterburgas kauſmanu ūbeedribas tai latīngai deenai par peemīnu, kurā Keisara Majestete no aktīwas armijas pahrnahja galwas pilſ-ſehtā.“ No ta brihscha fahloht, kur augstais Keisars kamanās eefehdahs, pa labai rohkai winam fehdeja leelfirsts Sergejs Alekſandrowitschs, atſkaneja pastahwiga urah-faukſhana un gawilefchana Keisaram brauzoht pa to 5 werſies garo zelu. Weenā puſe ūahweja ūaldatu pulki un oħtrā puſe gawileda-mee lauſchu pulki. Muſihka kohri ūprieleja walſtē-đseesmu, bet muſihka ūlans gandrihs pawifam pasuda ūlana gawilefchanā un urah-faukſhanā. Keisara kamanahm ūpreekſhu jahja Trepovs, no pakalas jahja gwardijas wiesneeki is daschadahm regimentehm, pēhž teem brauza fareete ar Trohnantineezi un tad tee ziti, beidsoht brauza kamanās leelfirsts Konstantīns, ūlehpī ūelu lohsberu (lawras) frohni turedamē. Beidsohti bra-zeju rinda nonahja ūe ūlans basnizas, luktas preekſchā be-ſaldatu pulkeem bija nostahjuschees ūkohleni is daschahm ūkoh-lahm un ūe ūlans ūkohleni pulks. Augstais Keisars us pahri mi-nutehm eegahja basnizā, kur metropolis (augstakais pareiſiži-has preesteris) Wina ar uſrunu un Deewa ūlugschanu apfwei-

zinaja. Tad brauza tahlaku zaur gawiledamu tauschu pulku pa Newski us seemas-pili. Blafchais plazis pee seemas-pils bija ta ar laudim pildijees, ka jilweki stahweja galwa pee galwas. Daschi fahka walts dseefmu dseedah, zepures tika gaisa fwuestas, ar nehsdogeem wehdinaja, urah-fauk'fchana tahdā mehrā peenehmahs, ka to gan neweens nebija dsirdejis. Urah-fauk'fchana negribeja mitetcs, wairak neka funda pagahja, lihds wiſs apluſa seemas-pils vreefchā. Duma (vilesfehtas dohme) bija fawas trepes (leewenes) gresnojuſe ar tohrniti is farkanas tuhlas, luxā stahweja Keisara bilde ar pukehr un salumeem isgresnota. Kur tikai azis meta, wiſur vilesfehta bija fwichtu uswatkā tehrpuſehs, no kam flaidri redseja, tahu preeku Peterburdsneekti fajutuzchi pahe augsta Keisara pahnahfchamu.

No Tulas. Kä no tureenas teek sinohits, tad tai 3schä Dezemberi wagonu rindai is Tulas isbrauzoht weens wagons aitsegahs. Par nelaimi schini wagoni bijuschi dokumenti, nauda un komandanta um 2 ahrstu manta eelchä; wiss fadedsis, bes ka buhtu kant lo warejuschi isqlahbt.

No Kishinewas teek si nohts, ka schinis deenäs tiluschi fadessinati 15,000 pudu ehdam, kas preefch Donawas armijas bija apgahdahts, bet kad par nederigu tika atrasts, tad to fadessinaja. Tapat darischoht ar lahud seena kraju mu, kas preefch armijas tika nodohts, bet netika peenemits, tapehz ka to arada par nederigu. Pawisam efoht sahdi 30,000 birkawu.

No Odesas. Odesa us sawadu wihsi svehrijuschi Plewnas uswarefchanu. Tas bijis ta: Odesas tigrus feewas, kad ta sina par Plewnas uswarefchanu atnahza, fahka nandu falasht un falasija deesgan leelu sumu. Psi no schihs sumas winas nodewa "Sarkanam krustam" un par ohteu psiwinas nospirka 300 stohpu brandwihna un waijadfigo uskohschamo, un tad us tigrus plazi dewa latram, kas gribaja schnabi un uskohschamo. Sinams drihs leels pulks weefu faradahs un ap pusdeenas laiku bija tigrus plazis pilns ar zilveleem, kas urah fauza, gawileja un danzoja.

Rara fuitas.

„Wisu pirms kahdas wispahrigas finas no kara-lauka, ih-paschi pahr notikumeen no 5ta lihds 11tam Decembertim. „Pyeer. ИНВ.“ pafneeds schahdas finas: Zaur Plewnas krißhanu dašchada vahrgrohſſchanu us kara-lauka pee abahm karodamahm dačahm manama. Wisu pirms vahrgrohſſchanu eekſč tam parahdahs, ka muhſeji fahk us preefchū dohtees (tahtaki Turzija eekſčā). Kara-usdevums ir, latru uswareſchanu, latru panahkumu ahtri few par labu isleetaht. To ari muhſeji dara, Plewnas eeguhſchanu, zit ahtri ween eeſpehjams, to preefchū tahtakeem kara-darbeem par labu isleetadami; bet ožu mirkli tas naw isdarams. Kara-pulki zitadi ja-istahda, ja-issuhla un wifs tas flepeni un liufi ja-isdara, lai eenaidneeki nedabuhn finaht, kur un ſā ir nodohmahts us preefchū dohtees, vilſehtahm jeb kara-pulkeem usbrukt. Tad ari ſchinī gada laikā zeti lohti ſlikti, tā ka marſcheereſchanu lohti gaufchi us preefchū eet.

Bulgarijas valka vājē tagad no Turku tā nosauktas Sofijas armijas gan neweena saldata wairis ne-atzrohdahs, kavēža Turku lāra-pulkī, kas Berkowajās pilssēhtu tureja eņemtu, tāi 3. Decembrī īčo pilssēhtu atstājušchi un uz Sofiju aizgabjušchi. Berkowajās pilssēhtu tuhlit muhfeji eenehma un tur nostāhdija fāwus pulkus. Zaur to nu muhfeji attak-

weenu jaunu zetu eegutwischti us Sofiju, kurfsch no seemeleem turp aistwed. Lai scho zetu preelfch marscheereschanas waretu isleetaht, tad muhfejeem waijaga eegucht Ginzki zela weetu pa Balkanu, tas 25 werstes attahiu no Berkowazas. Waj muhfeji scho zela weetu jaw eerehmufchi, tas schim brihscham wehnaw sinams.

No ta laika sahkoht, kur generalis Gurko kara-pulku no-stahdija pret Turku flanstehm pee Arab-Konakas, lihds schim nesahdi jauni kara-darbi naro notikufchi. Turki, kuru usde-wums tagad iraid, lai waretu muhfejus aislaweht, ka wini ne-eeriku Romarziskas eeleijā, — to gribedami panahkt, Turki tagad sawas flanstes stipri opzeetinaa pee Arab-Konakas un pee Sosijas peewahk jaunus pulkus. Kahds zits Turku kara-pulks ar faweeem saldateem apzeetinajis Lutakowas zeemu, kah-das 12 werstes no Orkanjas. Schim Turku kara-pulkam generalis Gurko nostahdijs pretti apluhkošchanas kara-pulku. Tilai us muhju kara-lihnijas kreiso puši, pee Etropoles Bal-fana, muhju kara-pulkeem waijadseja druzjin atkahptees, tavezž ka no Slatizas pušes leelaki Turku kara-pulki peenahza. Prohti tai 30. Novemberi muhju kara-pulkeem, kas diwi zee-mus pee Etropoles leelzeta us Sosiju tureja eententus, usbruka Turki ar leelu speshku, no Slatizas naheldami, pee kam wi-neem (prohti Turkeem) wehl palihga pulks no 3000 salda-teem peenahza. Lai gan muhfeji wifas Turku usbrukšchanas atfita atpakaš, tad tomehe wini atkahpahs, atfihdam i par weltu zibnischanohs, kur pret tahdeem leeleem kara-pulkeem preti saturahs.

Zaur Plewnas eeguhſchamu mehs wiſu pirms ari to pa-
nahzam, ta Turki, kas ar leeleem kara-pulkeem bija atkal Genu
eeguwuſchi un no tureenas taſijahs usbrukt Ternowai un
teem Balkana zeleem, kas muhſeju rohlaſs, — Turki to waſrs
nedabuſa ifdariht. Muhſeemeen peenahza jauni ſpehki, ta ta
Turki tika atdsibti atpakaſ. Muhſeji eenehma atkal Genu
un dſinahs Turkeem pakat, kas atkahpahs. Pakat dſihdamees
muhſeji eenehma Bebrowu, kur wiini dauds prowiantes un
wiſadus kara-eerohſchus eeguwa, vee lam ari daschus Turku
ſaldatus ſawangoja. Turki tik taſhu atkahpuſchees, ta wiini
tagad ſtahw 22 werfes no Gelenas uſ rihta puñ.

Vee Schiplas wehl wifs pa wezam un lai gan stipri falst,
kad tomehr pastarpam ar leelqabaleem schaubahs.

Suleimana beidsama usbrukchana us muhsu austroma ar-miju tai 30. Nowemberi bija tilai beidsama mehginafchana, waj newaretu ko Osmanam-Pasjham pee Plewnas par labu isdarikt. Kad nu ta sinta aimahza, la Osman-Pascha pa-dewees un Plewna muhsu rohles nahkuñ, tad Suleimans-Pascha fawu nodohmu pahrgrohisi ja un ar wifeem faweem kara-pulseem (ta nofausto Turku Donawas armiju) atlahpabs.

Tad wehl beigâs ja peemin, ka Serbijs kazu usnehmuse pret Turziju un winsas kara-pulki var rohbeschahm jaw pahri gah-juschi. Masaki kautini, kas Serbeem ar Turkeem jaw bijuschi, pahri teem jaw isaqbjuschi numurâ veeminejam.

— No kara-lauka Ussja tikai mas sinas peenahkuſčas, jo nekahdi eewehrojami kara-darbi now notikuſčhi. Kreewu awises („Новое Время“) sinotajs tač 6. Dezemberi no Karfes ta si-no: Generalis Boris-Metikows ar ſawu fchtaſhu preekſč 10 deenahn aifdewahs us Eſerumu, lai waretu tur tuwumā iſ-luhkoht, ta wiſu labaki Eſerumai buhtu ja-uſbruhk. Beſela diwiſija ſaldatu dohdahs pa Sewinu un Olti us Eſerumu ar tahdu nodohmu, lai waretu zelu us Trapeſanti dabuht ſaw-

warā, kamehr no Ardashanes teek fuhtiti saldatu pulki lihds Artwinai pee Tschorochas-Su, lai waretu preti stahtees, ja kahdi eenaidneku pulki no Batumas nahktu. Saprohtama leeta, ka now eefpehjams skaidras, pilnigas sinas pañneegit pahr kara-pulku marjheerefchanu, bet to gan war fazift, ka marjheerefchanai weetahm leeli kawekti radahs dsika fneega dehi, ihpaschi us kalna-zeleem, kur ta fneegit jo wairak. Tee see-lee, tahli schaudamee leelgabali, kas preefch apschauindchanas us Erserumu teek westi, atrohnahs zelā, fneegā eestriguschi. Gan fneegs teek noschlipelehs un rakti, tad tomehr dauds laika aiseet, lihds us preefchu teek; turflaht war satru brihdi jauni kawekti rastees, prohti no jauna dauds fneega fasnigt. Bes tam gan war Erserumu ari uswareht zaue eeslehgschanu un sturmefchanu. Erserumas pilniga eeslehgschanu now wis tik weegli isdarama, ka ari winos sturmefchanai daschadi gruh-tumi preti stahjahs. Tomehr Erseruma war it drihs muhzu rohksa nahkt, prohti kad stipri fahf falt. Ta leeta ir fchi: tee saldati, kas Erserumu aisslahw, ir va leelkai datai Arabeefchi un Arabeefchi newar falu panest, jo kad kahdus 10 jeb 15 grahdus faslt, tad neweens Arabeetis wairs neñvehi flintu rohka notureht. Ba seemu nereti tahds fals tur atgadahs, pat peedishwojuñchi, ka faslt 15 lihds 25 grahdi. Ja nu tahds fals atmehahs, tad muhfeji bes kahdeem leeleem puhsineem war Erserumu sturmehrt un ari uswareht.

— Kā no Līslīses teek sinohs, tad tāi 9. Dezemberi muhsu Derbentes kahjineelu regimentes strelneeki un fapeeri ar kah-deem ūmteem kasalu Erserumas tuwumā eeguwa 5 zeemus, prohti Ketschlas, Tostas, Ginskas, Tuwantshas un Sitiowlas zeemus. Tuwantshas zeemu eenemoht kasakeem un muhsu kahjineekeem bija sadurfschanahs ar eenaidneeleem, jo kahdi 500 Turku jahtneeki bija kalnōs paſlehpuschees un schohs nu muh-ſei fakahwa. Muhſei ſchinī kautinā paſauudeja pavifam 12 kareiwjus, weens krita un weenpadſmit tika eewainoti. — Multars-Paſcha tāi 12. Dezemberi no Erserumas aislaidis us Konstantinopeli ſiuu, ka Kreewi wairak zeemus Erserumas tu-wumā eeguwiſchi un drihsumā buhſchoht Erserumu pilnigi aplenkuiſchi; pee tam ari Multars-Paſcha peemin, ka ſipri fahloht fast.

— Tahlat pahrt kara-notifumeem runajohht numas wehl schahdas finas japa-needs. Pee beidsama laika kara-pullu isrikloschhanahm, ka prohtams, jo leelaka wehriba tika pefschkirta nojauktam zeeohlfschmu tscheketshirim jeb tchetrejeem zeeohlfschneem (Rustschuka, Silistrija, Warna un Schumla). Schee zeeohlfschni,zik finams, ir ta apstiprinati: Rustschukai ir 10,000 saldati ar 24 leelgabaleem sem Ahmeda Kaiserli-Paschas, Silistrijai 8000 saldati ar 12 leelgabaleem, Wornai 8000 saldati ar 38 leelgabaleem un Schumlai 10,000 saldati ar 24 leelgabaleem sem Tahira-Paschas. Turku kara-pulli tureenas apgabalu astahdama laikam wehl fahbus pulkus buhs Schumlai astahjufchi. — Ka lahda ahfsemes amise fino, tad generalis Zimmermanis eshoft to pawehli dabujis, lai us Silistriju dohdotees.

— Kā no Plewnas teek sinohs, tad tur tagad mohdra
dīshwe radufehs. Muhsu armijas wirskohrtelis tagad us Plewnu
pahrzels un zaur to leela lauschu un kareiwu kustefchanahs
un eschanas pa Plewnas eelahm zehluſchahs un wiſadaa boh-
des tur eetaifitas. Uhpuf pilſehlas bija nostahditi Turku
wangineeki, pa 500 lohpā un dabuja tahdu paſchu uſturu,
kahdu kreewu un Rūmeneefchu saldati dabuhn. Starp Turku

wangineekeem un Rumeneescheem bija draudsigā satifchanahs, zits gitam dewa tabaku, kafiju, fularus u. t. pr. Kreewu salbatt ne-eelaidahs nekahdā draudsigā buhchanā ar Turku wangineekeem. Tai 4. Dezemberi 15,000 Turku wangineeku tila no Blewnas aissuhitti us Donawu.

Würfemes finas.

No Londones. Gan Anglijas waldibas-wihri, gan Anglu awischnieki dauds reis runajuschi un wehl runa, ka us tam jaraugahs, ka zaur Turku-kreewu karu netek aiskarti Anglijas walsts-labumi un teesibas; bet kas tee par tahdeem labumeem, kas tafs par tahdahm teesibahm, ko Anglija grib aistahweht, par ko wina ruhpejahs, lai neteekohr aiskartas, to wina ne-issaka un ari zits neweens to newar pateikt. Tik dauds nu gan ir finams, ka Anglijas isturefchanahs (wina s Keisaru walsts preefchlikumu issaukjchana un Turku riidischana un mustinachana) pee tam bija wainiga, ka Turzija karu eefahka un drihs ari tas laiks peenahks, kur Eiropa dabuhs si-naht, kohdi nojslepti eemeeli Anglijai bijuschi vreckch tahdas fawas isturefchanahs. Wifu pirms Turzija pee meera nolihg-chanas redsehs, zit dahrgi wina buhs Anglijas draudiba ja-aismaksa. Anglija preefch fewis zels tahdus prafijumus preefchha, it ka wina buhru ta uswaretaja. Pee tam finams jo-eewehro, ko zitas leelwalsts us tahdeem prafijumeem fazibs. Anglijas waldiba gan naw issazijupe, kahdus prafijumus wina zels preefchha, bet Anglu awises to pa datki issazipuchas, prohti winas runa, ka Anglijai waijadsetu Egipiti eeguh. Ta Anglu awise „Spektator,” us scho leetu sihmedamahs, raksta ta: „Preefch mums (prohti preefch Anglijas) Egipite wairs naw nekahdas drohchibas un ari pateefiba newar buht, ja mehs Egipiti nedabujam par fawu pawalsti, bet mums naw ta teesiba, to par fawu ihpaschumu tureht, ja mehs to newaram waldiht un waijadfiga fahrtibā eegrohsticht. Mehs lab-praht finatum, waj muhju waldiba to wehlahs, jo Anglu walsts to wehlahs (prohti, ka Anglija eeguhu Egipiti). Kad muhju ahriku leetu ministeris teizahs Anglijas labumus un teesibas aisslahwoht, kapehz wirch negahda, ka mums ta at-flebga (prohti Egipiti) preefch Indijas zela un andeles nenahf muhju rohkas, nepaleek par muhju ihpaschumu. Waj kahds zilweks leegs, kad Egipite stahwetu Anglijas pahrwaldischana, ka tad nebuhtu pavifam zitada fahrtiba un wifai pafoulei no tam nahktu labums. Kahda zita Anglu awise gan tai-fni ne-issaka, ka Anglijai waijadsetu Egipiti eeguh par fawu ihpaschumu, bet par to wina gan runa, ka Anglijai waijaga fawus labumus un teesibas Egipite ustureht drohchibā. — Mums no fawas pufes us Anglijas semes-tahrofchanu mas kas fakams, bet jabrihnahs ir gan par Anglijas beskaunibru un pahrdrohchibu Egipites walsti eegrivetees. Kahda teesiba tad Anglijai ir, Egipiti nemt? Laikam zitas leelwalsts Anglijas semes-fahribu sinahs fawaldih.

No Franzijas. Jaw isgahjuſchā numurā no Franzijas si-
nodami preminejam, ka starp republikas preefchneku un tau-
tas-weetkaeku ſapulgi ſchelſchanahs iſlihdsinata, ihpachī zaur
to, ka republikas draugi tika eezeelti par ministereem. Lai nu
gan zaur to bija wiſpahrigi republikas waldischana no lee-
lakahn ſchelſchanahm paſargato, tad tomehr daschi baidijahs
ka republikaneſchi paſchi jawā starpā lohpā netureſhotees ut
tā tad republikas pretineekeem atkal buhtu eezpehjams, dascha-
das juſchanas fazelt. Tagad atnabkuſchas finas, ka repu-

blikaneeschi, prahrtigi buhdami, weenprahrtigi kohpa turahs un
ta dəd leelaki nemeeri naw Turzijā gojdami, nedt ari repu-
blikas waldibai kahdi eewehrojami kawekki radisees.

— Tai 8. Dezemberi jounee ministeri dewa lepnu bali,
furā ari ahrsemes weetneeki bija celuhgti.

No Serbijas. Serbija Turzijai karu peeteidama ir drihs
pehj tam fawu patsahwibū issldinajuse, fa pawisam no Tur-
zijas esohf swabada. Wina usmellejuje fawu wezo waldneeku
karohgu un to Belgrades zetohkfnī Turzijas karohgu weetā
usliku. Serbijas firsts fawu pasludinajumu sah ar teem
wohrdeem: „Serbijas patsahwibas un aifwabinaschanas wahrdā
un t. pr.“ Is tam nu skaidri redsams, fa Serbija neween
no Turzijas pawisam aifoziju. Bet ari turpmak grib buht
patsahwiga walts.

Attihstischanaeb jeb audsinaeschana.

(Slates Nr. 50. Beigums.)

Pasch-audsenschana, dñshschanaeb pehj pilnibas, ir muhsu aug-
stakais un derigalois attihstischanaeb eerohbis. Mahzibas, lueas
mehs fsholás baudam, un audsenschana, kuru rums muhsu we-
zakee bohd, ir tskai sagatairoschanaeb un pasch-audsenschanaas
pamat̄ un tamdeht no leelas wehrtibas, fa zaur to dabujam
pimo pamata un eesahluma preefschibni preefsch pasch-darbo-
schanaas. Laiat zaur pasch-darbibū teetam pee freetnas sna-
schanaas; „agri mahzahs“ la Schillers Tellim leek runaht, „fas
grib meistars tapt.“ Laiab, wezali un fsholotaji, dohdei saweem
audsekaem garaku laiku, lai behrnt paschi pa masam pee atih-
schanaas nahs, paschahwigi lo eesahl, no wisa, lo teem preef-
schā leel, lai waretu paschi to leetaht ar saweem sveleem, fa
mini waretu weblati fadisbwe, kür til us fawu gudrilu un speh-
leem ir speest palaissees, darbotees — paschi patsahwigi darbo-
tes un gahdah. Allash ir ta audsinaeschana ta zaurwedeja,
kuru zilwels pats few dohd. Scho apluhkodami mehs redsam,
fa daschi slaweni wihi, kuri fsholá jeb fawōs behrya gaddis
pawisam ne-aplehrigi jeb nesamanigti parahdijahs, pehj plashchak
fadisbwe winu fnaudoschi gara-spehli atmohdahs un wisa pi-
mal ne-eespehjamo zaurlausa, un zilmezibat fa freetni eerohtschi
parahdijahs un paschahve. Muhsu paschdarbiga puhleschanas,
ta ir ta fvarigaka; netahdas gara-dahwanas, ne grahmata,
nedt fsholotaji, nedt zits fas war muhs pee tam west, til ween
paschdarbiga zhuhschanas pehj ussprausta mehre. Pasch-auds-
enschana ir neespehjama leeta bef paschdarbiba; wias wi-
dutajs un aiflebga ir un faujabs paschdarbiba.

Amerikas brihwalstes bijis presidents Andreas Johnsons,
pasifikams fa wihs, fas pats few palihgu dewa un audsinaejees
tureja kahds fsholas fmehlis reichs Westchintones pilseftas
runu us teem tur sapulzeetem behrneem. Is schihs runas kah-
dus wahrdus pahr pasch-audsinaeschana ussibisem: „Wiss manā
dñshwes laika,“ ta fala Johnsons, „ir man reebigs bijis, lai
redseji un dñrdeju wihrus pahras par wina nopolneem flawejam
un teizam, un es gribu schē preefschā zelt, fa es muhschigs ee-
nadtneeks, no latras paharakas zeenschanas un latrā laika patee-
fus nopolnus peenahlumus zeeniju un gohdaju un labprah
redsu gohdajam. Mani masei dehli un meltas, mahzates agri
isschli starpibū starp wehrtibū un newehrtibū, tapat juhs, kū-
reem lftens lehmis labaku dñshwes gaitā buht, fa ari juhs, kuri
masaf laipnigās rohbeschās dñshwojat.“

„Juhs, kureem leelatas teesbas jeb labumi ir nolemti, ne-
tohpak gekigi un auglyrahtigi, lai juhsu wezakee juhs la-
labaki apgehrbi jeb jums labaku audsinaeschana war doht, bet
finat un jubtat, fa juhsu wezakee un fsholotaji ween juhs ne-
spehi usaudsinaht. Waj juhsu peederigeo augusta kahrtā jeb semā
— weena alga, jums pascheem fesi ja-audsina. Skholotaji un
wezakee jeb ziti, fas juhs mabza, naw wairak nefas fa eerohtschi,
ar kureem jums pascheem saws dñshwes zelch jafataisa, jalauš
un jalihdsina. Bet nekad neleelates, fa juhs eset par saweem
ne til apdahwinatetm beedreem labati jeb angstali; turprelim us

tahdeem waijaga ar mihestibū raudsítées, waijaga polihdscht
weenā stahwoll ar jums pazelt, tohs zif war few lihdsigus da-
riht. — Wifū, so zilwels eefahl, waijaga puhtetees ta labpat-
schau eeguh, fas wifas leetas pafaukē wada, malda un pasarga.
Schi ir mana tiziba, lai man kahda ir. — — — Las laits
ir slakt, kür tohp prahfts ne tas, so zilwels tiz, bet waj wihs
ir weens freeins wihs jeb freeina feewa. Lai zilwels ir freeins,
labs, tad us tam mas luhko, kahdas tizibas fabeedribas lohzellis
tas ir. „Un wehl reis: audsini pats fesi!“ wihs fawu runu
beida: „barojat fawu garu ar wifū, fas labs un derigs ir, un
sakrahjat wifū fawās galvās, fas til sakrahschanas zeenigs ir,
un juhsu atihschana augs un taps leela.

Saprohtama leeta, fa pasch-audsinaeschana ar newar par
dauds leelas rohbeschas pessaitiht, jo tai leelalai zilweli datai
arweenu waijaga puhtetees ar gruhtafeem un rupjeem darbeem
un lai ari wihsatriga attihstischanaas no kahdas tautas deesin
zif augusta buht; nekahds sinatribas frakjums newar no idee-
nas darbeem atihwinaht, fas muhsu fadisbwe bef teem newar
paschahwe. Bet gan eespehjams, muhsu grahlu darbu strahda-
damai zilweli schikai, tas ir: darbenelu un amatneelu kahrt
perschikt leelatu zeenibu. Lai tas arweenu leelalai mehrla wa-
retu notilt, fa muhsu grubti strahdadama lauschu schikira fawus
darbus ne maschines wihs pasterabdatu, bet ar fayraschanu.
Ihafschit schinis gaischakls laikds, kür mehs ar maschinenym gan-
drihs kahrtā darbā esam saweemot, lai sinatu kahrt „tū un ne-
tā.“ Tillob fa kahds farge: wihs sin, fa winaam ir jasarga,
lai schis jeb tas ne-eetu bohjā u. t. j. pr. Bee tam mums pā-
lihs dauds tahs daschadas beedribas un ihpachsi, fa tas ahrse-
mes (Anglijā par wihsen beeschali), kür tee slavenaker profesori
un rassinekti tura sapulzēs runas un isslaidschanas par lohti
masu ee-eeschanas mafsu, tik thihi ar to noluhtu ween, lai grubtu
darbu strahneeli waretu ar fawu darbu pamateem eepositiees
un fawas grubtibas wegliaht, ar gara-spehleem mesas speh-
leem polihdscht. Ja, Anglijā tas jaw sen paschahw, un tahs ee-
eschanas mafsa ir tik masas, fa tas wifū nabadsigakls zilwels
lehti pee tam war dasibu nemt. Ari pehdejōs laikds Peterburgā,
Maskavā, Tiflisē, Saratomā un wehl zitas weelās; buhtu no-
flos jowehlahs, fa ari muhsu Baltijā kahdas preefschakschanaas
iiltu zeltas. Gan daschs turprietim atbildehs: „Mums ir Rig.
Latv. beedribā, Wah-eescheem amatneelu beedribā!“ — Bet tur
es teiz: tahs nam preefsch wihs, tik preefsch beedreem ween.
Gan pehdejōs gards ir pee mums daschadas beedribas isplau-
kuschas, kuras nopeetni strahda, bet, fa jaw mineju, ne preefsch
wihs. Warhut wifas muhsu pilseftas ir beedribā zehlu-
schaks, kuras lauschu apmellechana ir beechha, un tas peerahda,
zif muhsu strabdeelu schikira pehj tahm kahro un zif tahs tai
waihdsigas. Schē ir tautas attihstischanaas valhgi un eeroh-
tschi freegti, schē atrohn darbineeks, tisslab amatneeks few atspaldu
pasch-audsinaeschana.

Lai schē ne-aismirstam, fa ne tee ta nosaultee apdahwinatet
pee zilwesibas attihstischanaas tee meisteri bijuschi, bet tik wee-
niyi kahdi zilweli, kureem patsahwibas pilns prahfts, freeina ne-
vahrmainsdamahs gribeschana dñshwes-gaita un nepeelusdams
tschallums un uszihiba bija. Lai eewehrojam apdahwinato kau-
schu dñshwes-gaita un mehs ar apbrihnoschani redsejim, fa wina
beedri, kuri ar masak dahwanahm ar scheem kohpa sehdeja, weh-
laku, fa fadisbwe teem bij paschahwigi jafahs zihuitees, ala-
schin pimejohs pahrspehja, tohs few tahtu pakata pametdamī.
Behrnieem naw jamahzahs preefsch fsholas, bet preefsch dñshwes.
Salams wahrdas teiz: „To trakati brihwelis, jo labals ir alus.“
Gewehrojomi wihi ir alaschin fawās jaunibas deenās pa datai
trakoju. Gehte teiz us Elermani: „Waijaga kō traku eesahl,
lai waretu kahdu laiziku dñswoht.“ Samā jaunibā es ne-efmu
labals bijis, un tatschu efmu tā puflihd ar weselu ahdu tab-
lak tizis. Ne to, fa gribetu nelahrtbai watu doht jeb palaid-
nus fsholenus flaweh, un par tschakleem austasi zelt, bet tik
gribetu peemineht, fa muhsu fsholas gribetu pehj Pestalozj jeb
Diesterwega wehleschanahm rihtoht, tad tahs wehi kreeini buhtu
japahrlabo.

Lai gribetum pahr wihsen flaweneem wihsreem rakstīt, fas

Stohla tee pehdigeet bija, bet wiispahriga sadjihve taks pirmahs veetas ispildja, tad mums waijadsetu daudi laika un ruhmes, bet loi mums peeteek kahus peeminoht. Linn, slavens Sweedru dabas pehtitajis — tad tas wehl Stohlas apmekleja, wiif wina Stohlotaji w tureja par „malka jehnu,” salab ari schee wina wezaateem teiza, ta wiisch til ir derigis par kahdu amatneeki buht. Slavens Grantschu dabas pehtitajis Arago, paraadija sawas, behnu deenäs taks wahjakahs zeribas, ta kreetnu mahzitees, jo sawa tscheerpadsmita gada wehl kischt newareja. Bet pehz tam til ahtri wina gars attihstijahs, ta los astoapadmita dshmes gada jaw wareja eshtaht augststohla, un bij weens is teem wiisu kreetnakeem studenteem. Neutons, slavens astro-noms, seheja Stohla us pehdeja beaka.

To augstalo isglichtibu newar nedj Stohlotaji, nedj wezaati doht, ne Stohlas, nedj augststohlas; bet til mums ta ir panahlama jaure vaschu ne-apnikuschu puhschanohs. P. Graubinsch.

Us spohscheem Seemas-swehkleem Ko sneedem maises-behrneem?

Wifadas dahuwanikas, ta preezatees us Seemas-swehkleem, lahgash un teizamas. Domehr par wiisham wairak teizamas taks gaisminas, ta sawu garu gaismoh. Un tahuu gaismiru wiwwairak truhst muhsu maises-behrneem, deenesnekeem. Pafneegsim wineem tadeht Stohlas-gaismu! To ar weeglumi war panahkt karts deenesneeks sawas brihstundus, ta deenas darbs nobeitgs. Kuiera Stohla, tas Jesus-draudses Stohlas weelis par walastundahn ezelta, karts deenesneeks atrohn derigas mahzibas: ralstikt, laftik, rehkinakt un Deewa-wahedu mahzibas. Tas gada-kohetu schini Stohla uszichtgi issstatwejis, tas war rohak us preefshu dohlees amatu beedribas Stohla (Gewerbe-Verein Schule) un schi allal mahzitees, teekams freis-Stohlas gudribas panahzis, jeb zitas gudribas, tas derigas pee dshroes- un amata-aplohpshanas. Stohlas gada-malsa masa leeta: til 2 rbt. fdr. I Preefshneekti, pafneedsat maises-behrneem us Seemas-swehkleem to Stohlas-naudu!

Us spohscheem Seemas-swehkleem
Ko sneedem maises-behrneem?
Swehks walars gaish' lad spid,
Tad firds us gaishmu friht!
Gohds mihtem preefshneekem,
Kas maises-behrneem
Sirds-gaishmu opgahda,
Ko Stohlas eerahda,
Kad deenas-darbs nobeitgs
Un walars wiiseki teitsi!
To sneedem maises-behrneem!
Us spohscheem Seemas-swehkleem!

Kas ir firds?

Sak, kas ir firds? — firds ir jauls puļu-dahrsinf. Kur eefschā skaitas rohzes seed,
Kur satram seedam ir faws eng'ku fardsinf.
Kas wehtrahm nekaus-wirsū street,
Kur Deewa-meers ir augsta, dahrga rohta —
Kaut satram tahda firds schi buhtu dohta!

Sak, kas ir firds? — firds ir swiehtis Deewa-nams,
Kur eefschā altars debess Tehwam taifis,
Kur gars it ilusam Deewu peelsuhgdoms
No pasaul's druhsmahm gluschi ir atraishtis.
Schai firdi Deewa-gohds ir nehmis weetu,
At Tehtia! fargi pats schi dahrga leetu!

Sak, kas ir firds? — firds gresna preeku-mahja,
Kur uszichtiba pee peetijibas
Ir pastahwiga preeku gahdataja
Un walrotaja muhsu laimibas,
Kur fawl un mehneks skaidros lobjos spid,
Kur tiziiba til Deewam ween peetrik,

Sak, kas ir firds? — It tumschis un nejauls nams,
Kur kohribas un augspahrtiba kahjas,
Kur gars ir tulbs, un grehkleem kalpodams

No Deewa tihschā prahā pats atstahjabs;
Ak, tahuu firdi Deewa-meers nerohdahs,
Ta alach tuksham wehjam pakat dohdahs.
Sak, kas ir firds? — firds ir leels seemas-lauz,
Ko wiſas malas sneegs un ledus klahjis,
Wiisch ne-augligs, faut ar preefsh azim jauts,
To seedu-lauz nelad nam mohdinajis;
Scho ledu til ween Deewa gars spehi laushti,
Ta zeetu firdi grib par mihsliu dausht.

Sak, kas ir firds? — It tukshu po hsta-weta,
Bes talneem, leijohn, leelaus tukshies,
Kur seme smilshaina un wiſai zeeta,
Ko seedu jaukums gluschi atstahjis;
Schi firds ir nab adse, lai Deewa to pilda,
Un mihslibas faulē wiāu ūlda.

Sak, kas ir firds? — It dika, tumshu aia,
Kur tschuhlas tihdamahs pee dwehflis leen,
Kas ismifis, mozhita bes gala,
Bes glabshanas un meera apkahrt kreen.
Ak Kungs! schi firdi glahb' no kauna hm behdahm,
Un wadi atlal to us tawahm pehdahm!

Tad, zilwesti, firds juhju paſchu rohla,
Kohpt wiāu, dohts no Deewa satram spehls,
Tu wari faut, lai Deewa gars to lohla,
Jeb lai tur walda kahribas un grehls;
Ta paſcha waing ween, tee naw wiſ melt.
Waj parabihse firds, jeb maj ta tew par ell. B.

Cina pahr issaukteem Rīga.

Pehtera- un Dohmes-basnizā: Kaufmanis Magnus Georg Pannewist ar Henr. Elisab. Lautrenz. Maschtau meisters Robert Karl Ferd. Burow ar Karol. Elisabeti Kalning. Sedleneku meisters Heinrich August Kroch ar Augusti Heleni Kreuz, dsm. Bird. Andeles komijs Gottlieb Julius Greim ar Heleni Emiliju Kat. Binder. Maschinists Karl Friedrich Eringsohn ar Annu Kat. Spengel.

Zehlab-a-basnizā: afslehgū kalejs Robert Th. Freyberg ar Matildi Sofiji Laurson. Māzgehris Ludwig Otto Alless. Karlsohn ar Mariju Adamsohn. Andeles komijs Julius Müller ar Scharloti Luisi Kroch.

Gertrubes-basnizā: zimermanis Christoff Dan. Steinert ar Heleni Bertu Losch. Kutschieris Kristops Arootiņš ar Dohri Sinīz. Lajmanis Johann Arnold ar Karolini Amaliju Frīsch. Fabriku strahdneks Miklis Kehberg ar Mariju Dietrich. Afslehgū kalejs Franz Friedrich August Wilh. Schuler ar Annu Mariju Gango. Strahdneks Mārtiņš Grünberg ar Lībju Nissas. Andeles komijs Alless. Arnold Thomann ar Joh. Gruv Janni Gerbersdorff. Kurpneku sellis Georg Goitsfried Glæser ar Scharloti Selma Karolini Rose.

Jesuš-basnizā: zimermanis Johrgis Nuzel ar Greetu Baumann. Dselszela strahdneks Jakobs Wainowsky ar Adelheidu Freymann. Strohderu sellis Christian Hyder ar Annu Emiliju Schiul. Führmanu fainmeeks Mārtiņš Leibam ar Annu Jakobsohn, dsm. Sa-ring. Kutschieris Juris Scheining ar Nataliju Kahlat. Tazpirers Friedr. Wilhelm Melle ar Emmu Amaliju Johannsohn. Melderis Karl Herrmann ar Kristiņi Gailiht, dsm. Kruhming.

Jahau-basnizā: strahdneks Jahnis Apping ar Katarīni Preede. Strahdneks Dietrich Gudrais ar Minnu Līhsbeti Irbit. Muhrneku sellis Ludwig Friedrich Hermann Stern ar Annu Līhsman.

Mārtiņa-basnizā: afslehgū kalejs Vilhelip Maffs Borchert ar Johannu Wilhelmini Emaliju Schmidt.

Roudas papihru-jena.

Rīga, tai 16. Decembris 1877.

	Bapthri	prahā	malska
5 prozentes istripijās 5. serijas no 1854	— rub.	rub.	
5 " prehītji biles 1. emītijas	229 1/4 "	229 1/4 "	
5 " 2. "	224 1/2 "	224 1/2 "	
5 " Rīgas nāvu lībju-grāmatas	— "	"	"
5 1/2 " hipoteli lībju-grāmatas	— "	"	"
5 " Widzemēs lībju-grāmatas (ne-ūsat.) : 99	" 89 1/2 "	" 89 1/2 "	

Athildebams redaktors Ernst Blaize.

Studināšanas.

Naudas-papihrus,

kas labi rentes nef, tā ušewu bileses no pirmas un oħras isleensħanas, Widsejies un Kursejies ne-atħafamas īħlu-grahmatas, kroħas vabileses, inskrizjones, Ħeġi-Rigas un Abri-Rigas 5½% īħlu-grahmatas, wifadus qisla-żejt alzjiet un obligaciones un t. pr. peħel un pahrobox peżżej katra l-istat waħdaqha un nem apdroħ iċċinħanas pret preħmiżu biletu amontiżiżu preti.

E. S. Salzmou,

kantoris Rigā, Kalku-eelsā, „Stadt London“ iekk-lei apakħaqejja taħbiha.

Dreimann un Block wadmalqs-magħiġħne

Rigā Kauf-eelsā № 2,

pedahha par wijsleħtakħam un nenodingejamahni jenħam; dasħadus sejjem-un waħara-bus ħażju preeħi uwal-keem, dubultis draxxas preeħi fungu- un dħam lu-paletein, tuħku (wadmalu) wifas pehrwex preeħi jaħreem, jaħolou-pahem il-kien, kama-nahm un jaħgeem, dħam lu-tuħku, farkan tuħku preeħi jaħfu- un jaħniżu dekhem, jaħi tuħku wifas platumis preeħi bil-karnejn, hebra-boju, flaneli, aktarlu, neħħdogus, tibha sħida l-fakħus u. t. pr.

Tai iż-żewġa wihnu-pagrabā

Skahlu-eelsā,

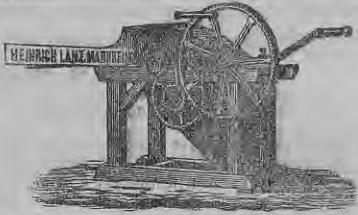
pee raħbiha sem leelo puliġġi-hobbi pre-

Robert Jaksch un beedra, Rigā,

tas-saw no 1844, g. pastħaw,

pahrobox par taisni u leħtu malku, ja-leħla hem un maħħam daħħam wifadas wihnu-forbes, tapat ari fħampaneri, rumu un iħso Anglijas porteri.

1

Kułomas-malchines

ar roħħam un sigru-spelku u senāmas

ii

Heinrich Lanz fabrika Mannheim.

Fabrikis ir-riħbs 1876. gada beigħam pahrobox

54,972 malchines

tas-wislabala peerahħi, ja-fidha malchines it-kohi tejjam.

Weenigais krahjums Rigā

pee

J. W. Grahmann,

Mitħali-eelsā blaxx Strehleelu dahrjan.

Linn- un paħulu-dsijas

wifas numeru teek pahrobox

B. Eugen Schnakenburga

kantohri Rigā,

eelsā Pilz-eelsā № 1, preti bisħcas namam.

,Baltijas Semjopis“

sawu 4. għad-għajjumu issahħħams is-nahħeks ari 1878. g. tħalli schim, un nejħħas ne-ween jinas no fara-laukeem, aħr un ekkx-xsem, rafxus un mahħibas is-wifabu fadidħiex nodalħam, bet ari is-nedħħas

Bildes no fara-laukeem un jitru nobildejumus, tā tħalli ari is-nedħħas

Peelikumu ar stabsteem, derigeem joħkeem un bisdejhem.

Makfa: a) ar-peelikumu: par gadu 3 rub. — sap., par ½ g. 1 rub. 60 sap.

par pastu: " " 3 " 60 " " ½ " 1 " 90 "

b) bes-peelikuma: " " 2 " " " " ½ " 1 " 10 "

par pastu: " " 2 " 60 " " ½ " 1 " 40 "

U 10 us weenu adref apstelleem esempli, weens brihwel-emplars. Nedakżiżas

adref: Jelgawā, Katolu eelsā, 2. Bes tam war apstellek: Rigā: Schilling (Genar br. Busch), Kapteina un Luzzawa f. f. grāmati bohdex un pee Fohpmara Lerchendorff, pl. Kalku eelsā, № 13., Leepajā pee Ustinaf, Jelgawā tħalli libħi schim.

Wifas schini is-weetas war dabuht Peelikuma proħwes numurūs. 1

G. Mathers,

„Baltijas Semjopja“ isdwejjes un redaktors.

U Walibibas pawehli nupat fa-Latv. walodā is-nahħuschi:

Likumi un nosazjumi

par

Pagasta waldiġħanu un polizeju Kursejies gubernia.

Sinjal 34 drukas lohixx (272 lapu puix zetorkni) leħla litumu krahjumā ir-uaġġenti wiċċi likumi un nosazjumi, kas-ux pagasta waldiġħanu un polizeju siġħ-jeħabs un newżeen pagasta amata wiħreem, bet ari katra faiġ-nejek un pagasta-loħżejjek jaři, libħi ar-kahdha 300 paueħleħha, kas-schwaħħi li-liku is-sħaidra un papildina. Parix sam kiekk 36 litumi un nosazjumi, no kureem 29 ari Widsej ġeld. Pilnigs wahrdu un leħtu rakhditajis poliħo kura kien li-kom il-ahtri u sejt un grāmatas beigħas ir-peelikis kahdu 200 fwejħu wahrdu is-ħkaidrojums. Makfa tikai 3 rub., pret kureem grāmati ari par pastu tiegħi pefuhha.

Dab-żjama: Jelgawā, Katolu eelsā, № 2, „Balt. Semjopja“ redakżiżja.

2

Iauns Schelkinu-kantoris Rigā

Cinder-eelas galà paċċha tirġus-malā

Mr. Muraschewa funga namā.

Wiseen goħda jameem kroħdini ġej, drangeem un passiġtan ġej daru sinamfa pahrobox Schelkinu, spirtu, brandwihnu, rumu, balsamu, likeeu-rus no manu paċċha fabrika, un wiċċadus aħrsejies wihnu.

Ari soħħi par kieni un laipnigu apdeen ġej għadha, tħalli, labu un għadru prezzi par leħtu jenu pahrobo.

2

Ar zeen iż-żonu

J. Grause.

!! Walmeerā !!

Frissi raġġi ir-dabujiex

R. W. Müllera

material-prezzi, wihnu, spirtu, un peħrwu-boħdej
diġiexha meejnejha Bal t. namā № 90.

Pansioneri atroħi lajpn u jnem fħanu
prei meħrenu malku. Tuvalas jnas Maff.
Mr. Rigā leħla Jeżu basnjas eelsā № 20,
M. Koslowsky nama.

Pee lajha Skholtaja atroħi pansioneri un
seħolnejni leħtu un lajpn u jnem fħanu Peterb.
Mr. Rigā Kalku-eelsā № 20, 1 trepi augħi.

Jauna grāmata,

derīga par Seemas-swehtku dāhwanu.
Nupat Deubnera k. aygahdeenā išnākusi un pēc
vina, kā arī zīdās grāmata-bohdēs dabajama:

Meera pukiles

lāka latīna audzinātās no

R. Leander.

Laiņveščiem krohnī sapītās no

M. Uhder.

Lugāšu drāndes Nohmeistera.

Maska 75 lap. fudr., īmūlā seltīta wahlā 1 rbl.
50 lap., bez tā vēl vairākās grāmatu dabuht;
Zehfis pēc G. A. Blamsch l.
Walmeera pēc G. G. Trey l.
Wahlā pēc M. Rudolff l.

J. Deubnera

grāmata bohde kauf-eela Nr. 3.

Laiķas schāwtas

ohderes ausas

pahrdohd

Th. Lindersch un beedris.

Kantoħris: Kremetu un leelāhs Jaun-eelas suhri.

Engļišu

auschamu deegu val-kambaris

„pee fugi,”

Riga, pēc Sinder-eelas wahrtēem Nr. 29,

S. A. Robegalow un dehla,

peedahwa auschamus deegus wiſos numurōs un wiſodās pebrīves par wiſlehtalo zenu un wiſlabato engļišu sorti. Turpat ir arī dabujami wiſadi au-defti un drebes, spalwas, dūnas,
elni-pebrīves, vādomalas un t. pr.

Uſ duņvīt redzams fugis Nr. 29. 3

Wiſlabakohs

super fosfatus

pahrdohd lehti seelumi un masumā

Albert Drescher,

Jelgavas Ahr-Riga leela-eela Nr. 4.

Malkas-zirteji

atrobi Jauna muižā (Krimūdas dr.) zaur muižas waldfchanu pa wiſu seenu darbu.

R. D. Tschwatala

paſcha fabrikis peedahwa par wiſlegakām zemām wiſadus finalus un prasus snapšķens Riga, pēc Jaunēem wahrtēem Nr. 18.

Plānu un meschu gabali

trek preču gruntsplatščiem pahrdohti

Anuas-muižā

gwerstes no Rīgas, pēc Saflauka, pēc Duluma dzelsz.

B o h d e ,

kas sahād eebraukšanas-wectā atvohdās, ir iſib-
rejama. Klātakas finas pēc

Albert Drescher,

Jelgavas Ahr-Riga, leela-eela Nr. 4. 5

Tas jaunās stātīs, kas tagad ir dabujams wiſas grāmata-bohdēs, ir:

Wenezijas afins-nakts

jeb:

galehru wehrgs Marino Marineli.

Nahetrons fehjumōs.

Beesā wahlā maska 3 rbt. 20 lap.,

plahnā wahlā 3

Schi grāmata ir sahād 960 lap. puſes leela.

Tom, kas šo stāstu gribeti ūvo eegahdāt, bet tāhātā dīhrovadams tur newar
dabuht, es pefuhu par pasti, kad man 3 rbt. efuhia ar rīktigu usdohšchanu, tur lai
suhta. Ar plahnā wahlā to par velti pefuhu. Prečsk tagadejēm gareem seemas
wakareem wiņa buhs par jaunu laisa-taweli.

No Tautas-bibliotekas ir jaw iſnohzis Nr. 13: Laupitaju wiſneeks
Maldonado. Maskā 30 lap. un dabujams Jelgawā pēc 1

J. Schablowsky.

Lik ween

ihstenus

wihna-ohgu wihus,

neween no ahrfemes, bet arī no muhsu paſchas Kreemju-femes wiſlabakeem gada augu-
meem, tā arī san Franzeschu un Spaneeschu wihus, rumu, konjaku, araku,
porteri un basħadus punſcha dseħrenus no muhsu paſcha, zaur augtas kejxa maldi-
ħanjas austiprinata punſhu fabrika, wiſadas etika fortis no muhsu nelakta
A. Scheuermann un beedra fabrika, tur un pahrdohd par uſizamo wiſleħħalo masku
jeb zenu tas wiſu leelātis Baltijas dseħdataju wihus-pagrabs no 2

Louis Lindmann un beedra,

Kalku-eela Nr. 2, blakam tai wiſu wezakai. I. Redlich lunga Engļišu magazīnēi.

Kahds ekspeditors melle kutscheru ar labahn lee-
zibas ūħmien. Klātakas finas Peterb. Ahr-Riga,
Stohu-eela Nr. 20.

Baltemal wiſlis wezakais buhs 7. un 8. Janvar
1878. Peterb. Ahr-Riga

Leela Wanaga mahi-weetū

no pulkt. 9 prečsk puso. Lihos pulkt. 2 pebz puso.
Baltemaleſchū paſineetem pret pederigahm samal-
faidħanahm paſes isħoħba.

Baltemal wiſlis maloħba, 12. Dezbr. 1877.
Wiſlis wezakais A. Binding. 2

Olaines muižā, pēc Rīgas, teik weenā

pušmuſħa iſrenteta.

Klātakas finas ir dabujams pēc Olaines muižas
waldfchanas. 2

B a l ſ a m s

pret matu-iſteħħanu un galwas-ahdas plaſtakħi-
no daſħeim aħħieħi pahraduħi un par lobu at-
rafsi libħellis, ir dabujams pēc

A. D. Werbiggi,
Rungu-eela № 10.

Smiltenes Skester-bohde.

Agrakas leelātis leħas repiċċħana deht eespejju
ari leħiaki, kā tagħadja zena, tħaż-zaħħar, boħbx
mantas pahrodt, kā ar-thaxxi: deedfis, wi-
ħinu, delfi, saħħi, petroleum u t. pr. Ar
pahrdohdu aħħolinq-ħekkis un iżgħajnejha gada
labus seħħla-miesħus

G. Sakit, Smiltenē.

Kas gribetū Siguldas Gahles muižā 300 pu-
ħarweetas jeb ar' masakas datas semi u renti
nem, tas lai preču un pa Seemas-swehtku dec-
najm usdohħħa's Mahelpies muižā pēc meseħ-
tunga

Orlowsky.

No zensures atviegħtieb. Riga, 16. Dezember 1877.

Direkteks un dabujams pēc bil-hu - un grāmata-direktora Ernst Plates, Riga, pēc Behtera basużas.

No poliżejas atviegħtieb.

Peelikums pee Mahjas weesa № 51, 17. Dezember 1877.

Laupitaja audseke.

(Statees Nr. 50.)

Bet tahs zeribas, laupitajus jaſneegt, likahs buht isgoiſchās. Pehdigī kahda besgaliga leela purwja malā wina pehdas gluschi nosuda, un kad wini pehz ta laupitaja apſtatijahs, kas winas us to laupitaju paſlehytahm tekahm weda, tad tas ari bija nosudis. Wini greeſahs tadehl us laupitaju lehgeri atpakalam un kad no tahs tur preefchā atrasdamahs baribas un dſchreeneem bija atſpirdſinajuschees, tad netrauzeti iſgahja no mesha ar tahm dohmahm apmeerinajuschees, ka wiſumasaſk wina laupitaju pehdas bija atraduſchī, un wakara pahnahza Mādā atpakaſ.

Kad laupitaji bija iſmukuschi, par to bija Werneram mas raiſes. Winſch tik dohmoja us tam, ka wiſch warelu to ſtaido meiteni, kuru wiſch tanī masā mahjina bija atradiſ un lura winam no prahha nebijā iſgahjuſe, dabuht atkal redſeht. Deht iſchahda noluſla wiſch gahja ar feweem laudim atpakaſ us kahdu muſchu, Nikastras pilſeftas tuwumā. No ſchejeenes bija tikai kahdas trihs werſtes lihds maſai mahjinā, tadehl wiſch apnehmahs,zik drihſi ween bija eespebjams atkal wina apneiſcht. Wina draugs Amands wiſadi iſmehginaja wina no tahdahm dohmahm nogreest, bet wiſs bija par weli, tad tomehr wiſumasaſk wiſch negribeja winam weenam laut eet, bet wina pawadiht.

Wina atrada meiteni weenu paſchu pee mahjas maſā dahrfinā ar puku apleefchanu nodarbojotees. Wina atnahēdamus viſms nepamanija, kamehr wina bija winai tuwu klah tveenahkuſchi. Wina ſchōhs eraudſidama tikai gluschi pahreſteigta, noſarldama nolaida azis kaunigi us ſemi, ari winas rohla, ar kuru wina lejamo fannu tureja, fahla lehni drebeht. . . . Werner laipniga ēmaidifchana, wina drohſchahs ſpiguſoda-mas azis un ſtaido apalaſ waigs — tas wiſs bija wi- naſ newainibas pilnā un miheſta ſirdi ne-iſdſehſchamas miheſtibas ſchegeli eespeedis.

Leels preeks ar bailebu un bihjaſchanu wiſos kruhliſ zih-nijahs, wina gribuja jaunekus ar kahdeem laipnigeem wahre-deem apſweizinah, bet tee paſuda us wiſas ſtaido ſchahm luhpahm.

Werners winai ſchahdā ſajukſchanā iſlihdſejo. „Schē mehſ ejam atkal weenreis pehz ilgala laika,” wiſch to uſrunaja. „Wai mehſ drihſtetu kahdu brihtinu ſcheitan atduſetees?”

„Al tad juhs jaw eſeet atkal iſſlahpuſchi?” meiteni wiſam ſtarpa runaja. „Eijat eelſchā, es faulkſhu Annarelu (ta fauza to wezo ſewu), wina naw nezik tahti no ſchejeenes.”

„Lai paleek!” Werners atbildeja, meiteni atpakaſ turedams. „Ko tad wina ſchē darihs? Mumſ jaw tahs wezenes newai-jaga; tawa draudſiba ir mumſ dauds mihiſka. — Nebiſtees neko, mans behrns,” wiſch runaja tahti, kad wiſch wiſas bailes un nemeeru pamanija. „Tew teefcham wiſch, ja tu no Franzuſchu ſaldateem ko ſliktu dohma. Mehſ tikai eedrohſchinajamees ar zeenibu un gohdbihjaſchanu teim pre-tim ſtahees.”

„Juhs eſat manas tehwuſemes eenaidneeku un manu draugu laundaritaji,” atbildeja meiteni ar lehnu un drebedamu baſi un gribuja atkal eet prohjam wezeni ſauft, kad ſchī peenahza.

Wina apſtatija tohs eenaidneeku ſoldatus ar duſmigahm ne- uſtizigahm azim un atbildeja tikai auſſt us wina ſweizi-

naſchanahm. Tad iſgruhda wina kahduſ ſweſchus un dſedrus ſcheem nefaprohtamus wahrdus us to meiteni, us kureem peh-deja ſtaidrā Italeefchu walodā atbildeja: „Al ne, maht, ſlahpes ir tohs lungus atkal us ſchejeeni atweduſchās.”

Wezene. Kad likahs, ar ſcheem wahreem bija apmeerinajuschees; wina otwehleja meiteni kahdu pudeli wiſna atneſt, ar kuru ſchī drihſ atpakaſ nahza.

Par to ſtarpu wiſneeki bija kahduſ laipnigus wahrdus us wezenes runajuſchi, un Werneris ari kahdu ſeltagabalu wiſai ſaujā eespeedis, par to wina palika laipnigaka un ſahka ar Amandu laipnigi runah, kuru ſchī wiſu wiſas uſ- manibu mehginaja us ſewim greest, kamehr wina draugs fal-dus un miheſtus wahrdus us tahs meitenes runaja.

Wehz kahdas puſtundas wezene greeſahs us to meiteni ar ſcheem wahreem: „Jesus Marija! tee ſweſchee fungi nedrihſi wairs ilgaki ſchē paſikt. Tosko war latru ozumirlli tagad nahkt atpakaſam, tad lai Deews ir ſcheligs, tu tad muhſham nosheblotu, ko tu efi darijus!”

Meiteni ſchō wahrdū dſirdoht nobahleja un leelas iſbailes ſagrabha wiſas ſirdi. „Beſds”, ſazija wina us Werner, „beſds, kad teim ſawa dſihwiba ir mihiſta un naſlamibā wairs ne-apmekle ſchō buhdinu!”

Jaunaſ wiſneeks uſſkatija wina kahdu brihdi brihnoda-meſs, neſinadams ſo wiſas wahrdi un iſbailes apſhme. Tad wiſch atbildeja:

„Tuhlit mehſ aifeſim, mana dahrgoja; un es zeru, ſa mehſ atkal drihſi redſeſimees.”

„Es wehlejohs, es wehlejohs” — — ſlohmijahs meiteni. „Bet tagad eijat un Deews lai juhs paſarga.”

Werner ne-abildeja neko, ſpeeda wiſai rohku un teiza ar-deewas, tapat ari wina draugs, un kad wina bija no weze-nes atwadijuſchees, tad atſtaho tuhlia to buhdinu.

Buhdina dereja wezajam Toskam, kuru wezene viſmak bija peeminejuſe un kuru ſchō pehz laupitaja wiſneeka tas tra-kaſais un wiſrigaſais no wiſas tahs laupitaju bandas bija, par patwehru ma weetu, pa paſtarpu laiku, kad us medischa-nu negahja. Ta jauna meiteni, Antonete, bija wina audſe-ne, kuru wiſch ſa tehwu miheſja un maſu bija peenehmis; wina no ſaweeem wezakeem neka neſinaja. Lai gan wiſas audſchu tehwu bija nikniſ un negehligs ziſwels, tad tomehr wina ſo ſa ſawu tehwu ar behrniſchligu miheſtibu miheſja.

Teeſcham abu Franzuſchu wiſneeku dſihwibas ſtahwetu lee-las breefmās, ja wiſch tohs ſchē fastoptu, kad bija ſohlijes atpakaſ nahkt.

Schis firmais laupitajus bija breefmigs no uſſkatas; wina apalo galwu ſedſa tikai kahdas retas firmas matu ſprohgaſ un wina azis kwehloja ſa uguns ohgleſ. Galwa tam bija augſta platiſte un mugurā kahdi jaw apwakoti ſamta ſamsoli ar leelahm ſudraba knohvehm, aif johſtas bija aif-bahſtas diwas piſtoles un weens plats jakti naſis; plezōs kahrahs kahda ſmagia Sponeefchu ſlinte. Wiſch bija lihds nahwei peekuſis un no ſchahweena plezā eewainohts. Tee tam wiſch iſſkatijahs waren ſaduſmojees un Antoneti, lura gribuja wina apkert, wiſch gruhda nohſt no ſewim. Wiſch nerunaja neweenu wahrdū nedſ ar to ohtru laupitaju Pa-ſkallu, kuru ſchī ari ſchini brihdi ſe bija eeradees, nedſ ari ar Annarelu. Kad wiſch bija no wiſna drufku atſpirdſin-

jees, tad eefahka breefmigi lahdetees un stahsticht par to ne-laimi, kura laupitajem efoht usgahjuſe leelajds Eſemijas meschöſ un fa wineem tiziſ provijants atnemts un wehl paſchi eewainoti.

Kad winſch bija heidsis, tad Annarella eefahka winam stahsticht, fa tee Franzuschu wirſneeki efoht winus apmellejuſchi un drihsumā buhſchoht atkal atnahkt; un ari to winam neſlehpā, fa wini dehl Antonetes efoht nahluſchi. Wina gribuja dſtdeht, fo Toſko par tam teiſchohi; bet Toſko tuhlin teiza, fa ſcheem efoht jobehgoht, jo kad Franzuschi da-buſchoht ſinahr, fa ſchee efoht laupitaji, tad uſ wiſadu wiſſi efohtis ſliks gals gaidsams.

Schahdu ſuu dſtdeht Toſko paſika gandriſh trakſ no duſmahm un iſgahsa wiſas tahs uſ jauno newainigo meiteni, kura, fa winſch dohmaja, efoht wina Franzuscheem miltig i nodewuſe. Winſch grahba wina ſeeti un ar breefmigu ſwee-deenu noſweeda pee ſemes un ſwahreja wina nonahweht. Annarella ar ohtru laupitaju mehginaſa wina apmeerinah, apleezinodami, fa Antonete efoht newainiga, jo negribedama Franzijas wirſneeki ſaduſmohi, wina ne uſ kohdu wiſſi ne-efoht warejuſi wina draudſibū atraidih. Bet likahs, fa laupitajs ſawas trakſ duſmas wina wahrdus nemos ne-ſaprata.

„Tu negehlige ſluke!“ winſch kleedja, „wai ta ir tawa pateiziba par to, fa es ſawu ſchekhpū tawā ſidi ne-eegruhdū — fa es tevi apgehrbu un leelu uſaudleju — fa es tevi fargaju un miheju ſa ſawu weenigu behrnu, fa azurangu? Tu teem ſureem, kureem vebz manahm oſinim ſlapypſt, atweri manas durwiſ? Tu wineem ſaipnigi uſſmaidi? Tid teefcham fa welns wehl ir elle, tu eſti nahwi ſelniuje!“

To abeja luhgſchanas deht nabaga newainigas meitenes dſhwibas un winas newainibas apleezinachana pehdigi ta-tchu wina duſmas ſawalduja. Aei ta pagiſbuscha meiteni, tad wina abi bija wina gultā nolikuſchi un peeri ar aufſtu uhdeni ſlapinojuſchi, nahja atkal vee otmanas.

Kad laupitajs ſawā ſidi to bija ſkaidrali paſredohmajoſ, tad winam, fa likahs, wairs ilgali wiſ nepatila ſai weetā paſlit, tur Franzuschu wirſneeki bija bijuſchi un warbuht wehl atnahks. Winſch tadeht apa-hmabs ar ſaueem peede-rigeem wehl ſchō paſchu paſchu nafti lihds ar ſawu manu uſ meschu behgt un tur drohſchaku patwehruma weetu mekleht.

Wini bija jaw pilna darbā, ſawu manu ſakrahmedami, tad paht ſeeli iſbijaſchanohs eraudſija Wernerij ar Amandu uſ wina mahjmu nahkam. Werneria miheſtiba bija wiſas draudeſchanas paht galwu ſaijuſe un wina atkal pebz ihſa lai-ka ſchurpu atweduje.

„Fa tu wineem neweena wahrdia no manahm draudeſcha-nahm nefali un ne to maſalo ſhmiti wineem nerahdi — zi-tadi loi Deew̄ ſewi ſchelio, tad mana vurma lohde iſahrdiſhā ſawu ſidi! ſazija laupitajs, pirkſtu draudedams pret Antoneti poſeldams, vebz tam winſch drih ſokhra ſawu ſlanti, tapat ari ohtes laupitajs, un iſſtehja abi diwi ahtri pa pakatas durwim ahyd.

Tidlihds fa wini bija iſgahjuſchi ahrā, tad abi wirſneeki eenahza eefchā. Bet kurič gan wina bailes waretu aprakſicht, tad wini eraudſija Antoneti bahlu un drebedamu, ar ſajukufcheem, watā iſloſteem mateem un ar iſtabas putekleem notaſitahm drehbehm un gihmi!

„Mihtais behrns, kas tev ir notizie?“ Werners prafija ar

baſlibu. Bet meiteni newareja neweenu wahrdu iſſaziht. Zil labprahrt ari wina buhlu gribuja ſawu dſhwibu uſ-upureht, lai jaunekla dſhwibu waretu glahbt; bet iſlikahs, fa kahda neredsama wara wina buhlu atturejuſe atpakat, pat to wahrdu „behdſeet“ wina neſpehja iſſaziht. Breefmigas iſbailes bija wina ſagrahbuſchā, fa fa wina trihzeja pee wifeem lohzelkeem.

Tid uſ reiſ ſlinter ſchahweens riſbedams eefchrejja iſtabā. Antonete tuhlin preefchā Werneram ſlahtu un aifſtahjahs winam preefchā, gribedama, lai Toſkoz un fa ohtra laupi-taja lohdes drihsak winas miheſtibas pilnu un newainigo ſirſnīku paſrechkeltu, neka fa wiſra ſidi, kura wina mihejja. Winas miheſtiba bija uſ wina ne-iſſaſohi ſeelo, jo lai gan wiſai nahwe tuhlin ažis ſlatijahs, tad tomehr par to wina nebiſjahs. Franzuschu wirſneeki bija jaw ar lohdehm avra-duſchi, jo zil daſha laba eenaidneeku lohde nebiſa teem gar galwu aifſwilpojuſe breefmigu nahwi draudedama, par to neko wina nebehdaja, paſika meerigi ſtahwohi un wehl joh-kojahs.

„Kad tu iſgaſtu, tas bija gan brangs ſchahweens!“ Wernes fazija, „ſkatees, Amand, fa lohde manu puſchki no ze-ru-ve ſi norahwufe!“

„Mehs efam teefcham ſleykawu un laupitaju ligſdā ee-nohkuſhi,“ atbildeja wina beedris; „manas bailes tatschu naiv bijuſchā weltas; faut tu buhlu maneem wahrdēem ſtaufijs, tad gan fa nebuhtu notijs. Tikai laime ir, fa es ſchoreiſ kahduſ ſaldatus lihds panehmu. Wini laitam jaw buhſ ſawā paſlehpſchanahs weetā to ſchahweenu dſtdejuſchi un muimā paſlihga ſteigſees. Nahz te ſchurpu drangs“ winſch runoja taſlafu, ſawas piſtoles lahdedams, tad winſch bija fa aif lohga aifſtahjées, fa ſchahweeni newareja wina ſerti, „zitodi tu buhſi naſloſchā minute ſlikis.“

Wernes pa to ſtarpu newareja ne no weetas ſuſteht, jo Antonete winam bija ar abahm rohlahm apkehrufchēs un ar wiſu ſpehku tureja zeet un zaur to ari wina dſhwiba ſika glahbta. Jo laupitajs atkal ſawu ſlanti uſ wina mihejja un teefcham wina lohde buhlu Wernerim ſidi trahpjuſe, viſms tas wehl ſawu draugu waretu ſazneeg. Bet Antonete bija winam fa aifſtahjuſchā preefchā, fa laupitajs ne uſ kohou wiſſi newareja ar lohdi veetik, viſms winſch ne-buhtu ſawu ſarñig iſhloin audſekni noſchahwiſ; bet to wina ſids tatschu winam nelahwa, winſch ſtohmijahs un ſtohmijahs un fa nevaſwarana wara wina rohku tureja at-pakat, lai ſlinter ſallai negadifees.

Kad winſch wehl lahdū brihtiu ſa ſtahweja, tad kahds no Franzuschu ſaldateem, kuxi to ſchahweenu dſtdedamis bija pee-ſteiguſchees, iſſita no pakatas ſlanti no rohlahm, fa fa lohde eefchrejja mahjas jumta. Vebz tam tuhlin wina beedri ſteidſahs un ſazija ſawu un tad winſch wehl gribuja ar eerohtſcheem pretim tureteres, tad tika ar ſohbena ſirteem gihni eewainohts.

Amands bija jaw zaur lohgu manijis, faſt ahrā notijs un kadehli ar ſawu draugu ſteidſahs.

Kad Wernes Toſko ar eewainotu rohku eraudſija, tad winſch tam mehdidams uſſauza:

„Es dohmoju, wezo blehdi, fa mehs jaw efam agroſi druffu eepaſinuſchees. Es tev eewainoju rohku un tu man valiki weenu ſchahweenu parahdā? Bet tahdas ſeetaſ nu wairs muhſu ſtarpa negadifees!“

Tuhlin pehz tam tika Tosko libds ar to laupitaju buhdinā eenesti. Kad Antonete eeraudsija fawu labdaritaju fafeetu un afnis aumalam no wina pahrscheltas wahles tekam, tad behrničkiga mihlestiba winu pahriwareja. Wina flahveja ar fawahm afrahm winam waigu un ar preefchautu afnis flauzija.

Berners tuhlin pawehleja saldateem, tohs fafeetohs us žawu kohrteli nosuhiht un tuhlin ari isskaidroja wezenei, ka schi ari tilfchoht zeetumā eemesta, pehz tam atkal Antonetei, ka winai efoht wineem libdsi ja-eet. Behdeja winu nodohmam nepeckrita, bet nostahjabs fawam audschu-tehwam blakam un gahja winam pazeetigi libdsi. Wezene brehza breeniggi un nemitedamahs skaitija fawas luhgschanas.

Buhdinas durvis tila aisslehtas un tuhlin pehz tam dewa Berners pawehli, ka jafahl ir dohtees prohjam. Skaitja Antonetei gahja ar nokahtu galwu un afaru pilnahm azim fawam audschu tehwam blakam. Berners luhkoja winu ameeringah un eepreezinah, bet wina ne azis nepazehlo us augschu un ne-atbildeja neweena wahrda.

Kad wini bija tajā muščā nonahkuſhi, kur Berners kohrtelis atcadahs, lika winſch tohs fawangotohs kahdā suprō zeetumā eeslohdſiht un waktim ſtivri apvalteht. Antonetei atkal turprettim, lai gan wina luhdsi atlaufchanu pee fawa audschu tehwa zeetumā polist, eerahdiya winſch kahdu ſwuku istabinu angſchejā tahſchā un peedewa winai kahdu meiteni par falponi ſlaht.

Ohrā rihtā winſch lika Tosko fewim dreelfchā west, gribedams winu eepreelfch drusku iſſlauſinah, kamehr winſch wohi nebija winu us Nikastro pilſehtas zeetumu noſuhijs. Bet loupitajs leedsahs pastahwigi, ka ſchis ne-eſoht tahs laupitaju bandas libdsbeedris un pawifam nekad ne-eſoht laupitaja darbus paſtrahdajis. To wahti rohkā eſoht ſchis tadehſ dabujis, ka eſoht ar kahdu nahbungu ſaſtrihdedamees ſaplehſees. Un kad ſchis libdsinajotees tam laupitajam meschā, us kren Berners ejohe ſchahwis, par to ne-eſot nekahdas peerahdiſhanas. Nekahdu grehka darbu ſchim ne us kahdu wiſi newarohk peerahdiht; jo ſchis tikai eſoht fawu buhdinu un gohdu pret Bernera un Amandus uſmahlſchanahm grizebis aifstahweht. Zitadi winſch nodeewojohs gluschi buht newainigs un pogehreja it ſpihtigi, lai winu fawas taisnibas deht valaischoht brihwu.

Us ſchahdu pagehrefchanu Berners nemas neklauſijahs un lika tuhlin to oħtru laupitoju un Annorellu west preelfchā. Ar ſchueem bailigeem lautineem gahja jaw iſſlauſinachana labaki us preelfchu. No baitibas un zeredami wehi pedoh-ſchanu dabuht, wini iſſtahſtija wiſu, ka Tosko eſoht weens no to laupitoju wiſnekeem un jow doſchus laupiſchanas un fleplawibas darbus nodarijis. Ari to wina neleeda, ka ſchue eſoht libdsinaneeli pee kahdeem nedarbeem bijuſchi.

Pahr wiſahm leetahm Berners nodarbojabs, gribedams iſdibinah, kas Antonetes wezali bijuſchi. Winam ari iſde-wahs no wezahs Annarellas un ta oħtra laupitaja dauds mas kahdas ſkaidras ſinas par winu iſdabuht, kuras ihfumā ſkanelu ta:

Wina bija kahdu angstu wezaku behrns, kuri warbuht preelfch kahdeem tſchetravadſmit waj preevadſmit gadeem jaun Italiu zeloja un pee Eifemijas mescheem no Tosko laupitaju bandas tika apstahtit un nonahweti. Weens no teem laupitajeem bija jaw fawu pistohli us to maſo trihs libds tſchetri

gadus wezo meiteni pazechlis, kad Toskos feewa pеelehža ſlaht un fargadama eenehma ſlehpī. Us winas un Toskos luhgschanu laupitaji ari winu atſahja dñhhu un wina prenehma winu behrna weetā un audſinajā tanī leelajā meschā kahdā alā. Pehz kahdeem gadeem atnehma nahwe winas audſhu mahtu un Tosko, kuxiſh winu ka fawu weenigu behru miſloja, negribedams fawu negħbligu beedru starvātureht, aifweda pee Annarellas un ta oħtra laupitaja tanī masajā buhdia.

Schahda noſlehpuma atklahſchana bija Wernerim no leela ſwara, jo winſch miſleja winu til ſirfnigi un til newainigi, ka tikai weens jauneklis to ween wehletees war. Winſch pateizahs Annarellai par to un fazija, kad tas wina warā neſtahwoht ſchohs brihwus palaiſt, tas ſtaħwoht wiſkoman-deera warā, kuxiſh Nikastro pilſehtā mahjojoh, kuxam ſchée winam eſoht janodobd; bet ſchis gribiht gan mehginaht preelfch wineem kaut ko par labu dariht.

Kad wini bija atloisti, kad winſch gahja pee Antonetes, ne wiſ winai to noſlehpumu gribedams ſinamu dariht, jo winſch bihjahs, ka tas ſchahdā vehdigā briħdi winas weſeli-bai neſkahdejoh; bet winſch griveja redseht, ko wina dara un ka winu waretu dauds maſ ameeringah un eepreezinah.

Winſch atrada winu fawā iſtabimā ar ſalikahm roħlahm ſchurpu un turpu ſtaigajoh un raudoh. Beska wina buhtu us ſchis laipnigahm ſmaidiſchanahm ko atbildejuſe, noſkrita winam preelfchā us zeleem un luhdsi par fawa audschu tehwa dñħibwib. Jaunais wir-neeks par to paſika pawifam gluschi fajuzis, jo ta jauna meitene ſkatiyahs us winu ar ſawohm ſtaſtabm ſilahm miħligahm azim til ſchelſidgi, ka pat tai aukſtakai ledus ſidet wajjadjeja til kuffinatai. Winſch neſnoja ko ſchini azumirkli fozihi jeb dariht. Bet driħi winſch fawu ſajukſchanu pahrochja, zehla fawu miħlakajo angħam un ſpeda dñli ſid kuffinadams winai roħlu.

Wina ſidet tas tatſhu bija par gruhu ſchahdu luhgschanu atraidih un tatſhu tas ari wina warā neſtahweja, to peepildiht. Zitadi tas newareja eet, winam bija kahds ween-teſiġs wahrohs jaruna. Winſch iſſtahſtija wiſus ta laupitaja breenigus grehka darbus winai un mehgina ja eeteilt, ka tas us wiſadu wiſi eſoht wina peneahlums, ſchahdu negontneelu us Nikastro pilſehtu noſuhiht, kur winſch par fawdeem dar-beem algu panahſchohit un pehz taisnibas tilfchoht teesahls.

Antonete tomehr nelezej ſchahdeem grehlu barbeem, kas par winas audschu tehvu tika fuħdseti un nemitejahs preelfch wina luht.

„Juhs manim mahjā ſazijat,” wina runaja, „ka juhs mani miħlejat, ka eſoht labvraht gatawi preelfch manim mirt. Ne nelezej tatſhu manim par weli luht, parahdat man, ka juhs mani miħlejat un glabbiat manu nelaimigo tehvu, kura es ta miħleju, ka tikai tas weenom behrnam ix eepħejjams, zitadi wina nahwe buhs ari mana nahwe, ja juhs manim pallauſiſet, tad es jums gribu eet libda libds pat paſaules galom, ja, teesħam ari preelfch jums mirt!“

Afaru straume noſspeeda winas balsi, ta ka wina newareja wairi taħtaku runah.

Grandi un seedi.

Cawadas behres.

Gribu lasitajeem pastahstift par fawadahm ehrmigahm behrehm, kuras agrak pee Franzijas waldineku paglabaščanas notika. Čebalsimeeretais Lehninga lihki tika 40 deenas pēhž wirščanas Sen-Deni klohsteri basnīzā turehts un tad wehl paglabahts. Viša ſchini laikā valika gandrihs wiſi pils ee-dſihwotaji ſepat klohsteri pee lihka. Galds tika latru deenu diwas reis as apklahs, pee kam wiſi tee paſchi likumi tika ee-wehroti, kuri tika iſpilditi, kad Lehninga dſihwoja. Kad ehdenei bija ſalikti un no wiſpils meiſtara paſmeketi, tad ſchis peegabjis pee lihka, to it weentefigi ar gohdibijaſchanu uſrunaja: „Zeenijama Majestete! galds ir pēhž Juſhu paſehleſčanas ſagatawohts!” Sinams, ka mironis neka ne-atbildeja. Pēhž tam deenedamais ſambara kungs ar taħdu paſchu gohdibijaſchanu uſrunaja miruſcho waldineku: „Juſhu Majestete teek pee galda luhtgi!” Pēhž tam wiſi apſehdahs eht (bet lai-kam gan kahdā fahnu ſambari un ne wiſ basnīzā). —

Pēhž ta paſcha eeraduma waldineeka laulatai draudſenei waijadjeja 6 nedelas pēhž fawa wihra nahwes guita palikt, pee kam tad wiſi lohgi tika aifſlahti un iſtaba tik no waſku iwezehm apgoiſmota, kuras leelā daudsumā deenu un nafti dahrgos lukturōs dega, jo wiſa ſchini laikā ta nemas nedrikſteja ſaules gaifmu redſeht. Schim eeradumam wehl pade-wahs 1515. gadā Lehningene Marija, Ludwika XII. atraikne. No ta laika ori ſchi behru buhſčana tika atmesta un Ludwika XVI. waldisčanas laikā pawiſam no pils kahrtibas grahmatas ifdihſta.

C. R—S—E—S.

Johzini.

Jauns wiſneeks danzoja kahdā lepnā bollē ar deesgan pa-weju dahmu, pee kam ſchi paſlupa. Wiſneeks dahmu pa-zeldams ſaſpeeda par nelaimi drusku zeeſchal taħs roħku.

„Barunajeet paħr taħdahm leetahm wehl ar mammu,” ſchi no preka aifgrahbta tſchulſteja.

Kahds muſchneeks fehdedams pee puſdeenas galda ſila at-faukt ſawu uſtaugu.

„Nu, waj kaſ jauns naiv ſaimneebā notiziſ,” kaſ jan-taja uſraungam.

„Muħſu leelai zuhkai gadijahs triħspadſmit ſiwenu, bet ir tik diwpađſmit pupu,” ſchis atbildeja:

„Nu fo tad kaſ triħspadſmitais ſiweni dara, kamehr zili ſiħſi?”

„To paſchu, fo es, wiſch ſkataħs, ka zili eħd.”

Kahds uſ nahwes ziſahm guledams teefneſiſ luħħsa dakteri loi tam doħdoht dandis moſ taħdas saħles, kaſ ſahpes atnemtu, jo ſchis zeeſchoht pawiſam elles mohkas.

„O ho! jaw tik agri,” ahris weentefigi atbildeja.

C. R—S—E—S.

Anglijaſ Lehninga Zehkabs I. dīna reis muſchu wairak reis as no gihmja, bet kad ta arweenu atkal uſmetahs, tad wiſch duſmigi iſſarja: „Man ir triħs walſtiſ, waj tu nevar i tur zili weetu uſmekleħt, kur nomiſtees!”

Smeeklu ſtabiſini.

Kahds paſihſtams ſinatneeks wairak neko nemihloja, ka ti-ka ſawas grohmatas. Kahdu reiſi, kad wiſch fehdeja fa-wā rakſtamā ſambari grahmataſ rakadamees, kluſu eegahja wiſa ſeewa un kahdas minutes uſ wiſu ſkatijufehs, ar dſtu no puhsčanu fazija: „Ak, ka es wehletoħs buht grahmata!” „Kadeħt tad ta?” ſinatneeks praſija. — „Taħdeħt, ka tu ar wiħahm weenumeħr darbojees,” nabaga ſeewa atbildeja un no jauna no puhtahs. — „Es ari meerā ar to eſmu,” wiħrs atbildeja: bet tikai ar taħdu norumu, ka tu buħtu kalendere. — „Par fo ta?” ſeewa praſija ſawā reiſe. — „Par to, ka wiħu maina latru gadu.”

Kahds jauns ziſwels, uſ ſawas miħlaſas ſaduſmojees, draudeja, ka wiħu miħleſtibas weħstules liſčoħt nodru kah. „Man naiv ne kaſ ſo kaunetees par fawahm weħstulehm,” wiħra atbildeja: „bet kauns buħs par wiħu adreſi.”

„Ehrmiga leeta ir miħleſtiba,” weens fazija kahdā beedribā, „pēhž kahsahm es ſawu ſeewu no miħleſtibas gribju apeħħi, bet tagad nosħeħloju, ka ne-eſmu to padarijjs.”

Sen-Joa weenreis peldejabs Senas-upē. Nejaufchi uſ kraftamalas apgħażahs kareete, kura dħumas fehdeja. Sen-Joa iſleħza no uħdens, ſteidħahs palihdseht nokritu ſħahm un wiħahm roħku ſneegħdams fazija: „nexemeet fundes par launu, ka eſmu bes zimdeem!”

Kahda Widsemneeze.

Miħleſtiba.

Genaidneku naids ir arweenu uſtizams, bet ne ta drauga miħleſtiba.

Behrnam ir miħleſtiba ſeemas-jiweħtku dħiħwana, — ja-nekkam ſapni, — wiħram dweħfleſ ūjjaġidiba, — firmgal-wiġi peemina.

St.

Kas ir fahls?

Kahds ſkohlotajs fazija reiſ uſ ſaieveem ſkohleneem: „Ma-ni miħli behrni, fahls ir taħda leeta, kaſ ehdeenu ſamaita, ja to klaħt nepeeleeħ.

Sehrdeenis.

Ilgosčanahs.

Kad nallik op man wiſi ir kluſs,
Un wiſi falda meerā duſs,
Kad kluſums dabu iſplehſħahs
Un ſatris troħſniſ apluſahs:

Tad es pee loħga peesħa johs,
Uſ ſwaigħċau pul-seem uſ-ſafahs,
Apbriħnoju to ſpiħdumu
Ne-iſsa kumu jaufumu.

Ta kluħoħt pildahs dweħfle man
Ar kluſu, ſheħlu il-għosčan;
Pee ſwaigħneha weħloħs es tab kluħt;
Ak, kaut tas waretu ta buht!

P. M.

Aħbilbedams redaktehs Ernst Plates.